БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ
ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

11-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 74 (2622)
14 АПРЕЛЬ
СЕШАНБА
1964 йил.
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

Яшасин Ленин тузган шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Яшасин ер юзида барча халқлар учун Тинчлик, Меҳнат, Озодлик, Тенглик, Қардошлик ва Бахт-саодатни барқарор қилувчи коммунизм!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1964 ЙИЛ 1 МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИ

1. Яшасин меҳнаткашлар халқаро бирдамлик куни, барча мамлакат ишчиларининг бирлик ва қардошлик куни — 1 Май!

2. Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

3. Яшасин халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик!

4. Совет Иттифоқининг меҳнаткашлари! Бутун куч КПСС Программасини, партия XXII съезди қарорларини бажаришга қаратилсин!

Коммунизм ғалабаси сари, олға!

5. Яшасин улуғ абадий барҳаёт революцион таълимот — марксизм-ленинизм!

6. Ишчилар синфи ва барча меҳнаткашларнинг жанговар авангарди — қардош коммунистик ва ишчи партияларга оташин салом!

7. Яшасин халқаро коммунистик ҳаракатнинг Москва кенгашлари Декларацияси ва Баёноти асосидаги бирлиги ва жипслиги!

8. Пролетар интернационализми байроғини баланд кўтарайлик!

9. Яшасин барча меҳнаткашларнинг манфаатлари учун, жамиятни социалистик асосда қайта қуриш учун мардонавор кураш олиб бораётган бутун дунё ишчилар синфи!

10. Барча қитъаларнинг меҳнаткашлари! Империализм ва мустамлакачиликка қарши, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм учун курашда бирлашингиз!

11. Реакция қурбонларига, капитал тутқунларига озодлик!

12. Жаҳон халқлари! Мустамлака қуллигининг шармандали системасини батамом ва узил-кесил тугатиш учун, империалистик қарамликнинг ҳамма формаларига қарши курашингиз!

13. Барча мамлакатларнинг халқлари! Ядро синовларини тақиқлаш тўғрисидаги Москва Шартномаси — халқаро кескинликни юмшатиш йўлидаги муҳим қадамдир. Ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун, ер юзида мустаҳкам тинчлик учун активроқ курашингиз!

14. Жаҳон халқлари! Ҳушёр бўлингиз, уруш оловини ёқувчи империалистларни фош қилингиз! Монополиялар зўравонлигига, реакция ва милитаризмнинг авж олишига қарши курашни кучайтирингиз!

15. Барча мамлакатларнинг халқлари! Германия сулҳ шартномасининг тузилишини ва Ғарбий Берлиннинг демилитаризация қилинган эркин шаҳарга айлантирилишини талаб этингиз!

16. Яшасин халқаро ишчилар синфининг фарзанди — жаҳон социалистик системаси!

Яшасин барча социализм мамлакатлари халқларининг қардошларча дўстлиги ва бирлиги!

17. Социализм қураётган Хитой Халқ Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин Совет Иттифоқи билан Хитой улуғ халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

18. Социализм қураётган Албания Халқ Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва албан халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

19. Социализм қураётган Болгария Халқ Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва болгар халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

20. Социализм қураётган Венгрия Халқ Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва венгер халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

21. Социализм қураётган, ўз мамлакатини демократик негизларда тинч йўл билан бирлаштириш учун курашаётган Вьетнам Демократик Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва вьетнам халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

22. Социализм қураётган Германия Демократик Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва герман халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

Яшасин Германия Демократик Республикаси!

23. Социализм қураётган, ўз мамлакатини демократик негизларда тинч йўл билан бирлаштириш учун курашаётган Корея Халқ Демократик Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва корейс халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

24. Социализм қураётган Кубанинг қаҳрамон халқига қардошлик саломи! Яшасин совет ва куба халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

Яшасин Куба Республикаси!

25. Социализм қураётган Монголия Халқ Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва монгол халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

26. Социализм қураётган Польша Халқ Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва поляк халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

27. Социализм қураётган Руминия Халқ Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва румин халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

28. Социализм қураётган Чехословакия Социалистик Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва чехословак халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

29. Социализм қураётган Югославия Социалистик Федератив Республикаси меҳнаткашларига қардошлик саломи! Яшасин совет ва югослав халқлари ўртасидаги абадий, бузилмас дўстлик ва ҳамкорлик!

30. Улуғ ҳинд халқига қизғин салом! Совет Иттифоқи ва Ҳиндистон халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик ривожлансин ва мустаҳкамлансин!

31. Улуғ индонез халқига қизғин салом! Совет Иттифоқи ва Индонезия халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик ривожлансин ва мустаҳкамлансин!

32. Халққа қарши бўлган сотқин режимга ҳамда Америка империализмининг қуролли интервенциясига қарши, ўз ватанини демократик негизларда бирлаштириш учун курашаётган Жанубий Вьетнамнинг мардонавор халқига қизғин салом!

33. Ўз ватанини тинч йўл билан қайта бирлаштириш учун курашаётган Жанубий Кореянинг мардонавор халқига қизғин салом!

34. Тинчлик ва ўз мамлакатларининг миллий мустақиллигини мустаҳкамлаш учун курашаётган Бирма, Цейлон, Камбоджа, Лаос, Непал халқларига қизғин салом!

35. Афғон халқига қизғин салом! Совет Иттифоқи ва Афғонистон ўртасидаги дўстона, яхши қўшничилик муносабатлари мустаҳкамлансин ва ривожлансин!

36. Мустамлакачиликни батамом тугатиш ва ўз мустақиллигини мустаҳкамлаш учун курашаётган араб мамлакатларининг халқларига қизғин салом!

37. Бирлашган Араб Республикаси халқига қизғин салом! Совет Иттифоқи ва Бирлашган Араб Республикаси ўртасидаги дўстона муносабатлар ривожлансин!

38. Мустақил, демократик, халқ давлати қураётган Жазоирнинг қаҳрамон халқига қизғин салом! Совет Иттифоқи ва Халқ Демократик Жазоир Республикаси халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик ривожлансин ва мустаҳкамлансин!

39. Мустамлака қуллигини улоқтириб ташлаган ҳамда мустақил ривожланиш ва социал тараққиёт йўлига қадам қўйган Занжибар халқига қизғин салом!

40. Яшасин Совет Иттифоқи халқларининг ва ўз мустақиллигини мустаҳкамлаш учун фидокорона курашаётган ҳамда янги ҳаёт қураётган Гана, Гвинея, Мали ва Африкадаги барча давлатлар халқларининг ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик!

41. Империализмга ва ирқчиликка қарши, озодлик ва мустақиллик учун қаҳрамонона кураш олиб бораётган Ангола, Мозамбик, Жанубий Родезия, Жанубий Африка Республикаси халқларига қизғин салом!

42. Ўз мустақиллигини империалистларнинг тажовузларидан фидокорона ҳимоя қилаётган Кипр халқига қизғин салом!

43. Империализмга қарши, ўз мамлакатларининг мустақиллигини мустаҳкамлаш учун курашаётган Латин Америкаси халқларига қизғин салом!

44. Бутун дунёда мустаҳкам тинчлик манфаатлари йўлида Англия, Америка Қўшма Штатлари, Франция ва Совет Иттифоқи халқларининг дўстлиги ва ҳамкорлиги ривожлансин ҳамда мустаҳкамлансин!

45. Совет Иттифоқи ва Италия халқлари ўртасидаги дўстона муносабатлар ривожлансин ва мустаҳкамлансин!

46. Германия Федератив Республикасининг милитаризмга ва фашизмнинг тикланишига қарши курашаётган меҳнаткашларига ва барча прогрессив кучларига қизғин салом!

47. Испания ва Португалиянинг фашист режимларига қарши, демократик эркинликлар учун мардонавор курашаётган халқларига қардошлик саломи!

48. Яшасин Совет Иттифоқи ва Австрия халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик!

49. Яшасин Совет Иттифоқи ва Финляндия Республикаси халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик!

50. Совет халқи билан Швеция, Норвегия, Дания, Исландия халқлари ўртасидаги дўстона муносабатлар ривожлансин ва мустаҳкамлансин!

51. Ўз мамлакатининг тўла мустақиллиги учун, Америка ҳарбий базаларига қарши курашаётган япон халқига қизғин салом! Совет Иттифоқи ва Япония халқлари ўртасидаги дўстона муносабатлар ривожлансин!

52. Яшасин Совет Иттифоқининг ленинча тинчликсевар ташқи сиёсати!

53. Яшасин ғалабалар билан шуҳрат қозонган шавкатли Совет Қуролли Кучлари!

54. Совет жангчилари! Жанговар ва сиёсий тайёргарликда янги муваффақиятларга эришингиз, ҳушёр бўлингиз ва ҳар қандай агрессорни тор-мор келтиришга доимо тайёр бўлиб турингиз!

55. Яшасин мамлакатимиздаги ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонларнинг бузилмас иттифоқи!

56. СССР халқларининг бузилмас бирлиги ва қардошларча дўстлиги яшасин ва мустаҳкамлансин!

57. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Бутун куч коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишга қаратилсин!

58. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Умумхалқ социалистик мусобақасини кенгайтирингиз! Етти йиллик олтинчи йили планини муддатидан илгари бажарайлик!

59. Коммунистик меҳнат коллективлари ва зарбдорларига, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларига шон-шарафлар!

60. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Мамлакатимиз қудратининг ва халқ фаровонлигини янада оширишнинг асоси бўлган социалистик мулкни бутун чоралар билан мустаҳкамлангиз!

61. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Коммунизм қурувчиларнинг: ишламаган тишламайди, деган принципини оғишмай амалга ошириш учун курашингиз!

62. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Меҳнат унумдорлигини зўр бериб оширингиз! Ишлаб чиқариш қувватларидан ва бошқа ички резервлардан энг тўлиқ фойдаланиш учун, юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун курашингиз!

63. Саноат, қурилиш ва транспорт ходимлари! Комплекс механизациялаш ва автоматлаштиришни амалга оширингиз, фан, техника муваффақиятларини ва илғор тажрибани ишлаб чиқаришга дадиллик билан жорий қилингиз!

64. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Давлат маблағларининг тежаб-тергаб сарфланишига эришингиз! Хўжасизлик, ортиқча харажатлар ва исрофгарчиликка қарши курашингиз!

65. Саноат, қишлоқ хўжалиги, қурилиш ва транспорт ходимлари! Капитал маблағлардан энг оқилона ва тежаб фойдаланиш учун, ишга тушириладиган энг муҳим қурилишларни фойдаланишга топширишни тезлаштириш учун курашингиз!

66. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Халқ хўжалигини химиялаштириш — коммунизм моддий-техника базасини яратишнинг, халқ фаровонлигини янада оширишнинг ҳал қилувчи шартларидан биридир. Химия саноатини жадал ривожлантириш учун курашингиз!

67. Химия саноати ходимлари! Қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш мақсадида минерал ўғитлар ва ўсимликларни ҳимоя қилишнинг химиявий воситалари ишлаб чиқаришни кескин кўпайтириш учун курашингиз! Химия корхоналарида янги қувватларни тезроқ ишга туширингиз ва ўзлаштирингиз!

68. Совет металлурглари ва кончилари! Руда қазиб чиқаришни, чўян, пўлат, прокат, қувурлар, рангли ва нодир металлар ишлаб чиқаришни кўпайтирингиз!

69. Совет энергетиклари, электр станциялар ва электр шохобчаларининг қурувчилари ва монтажчилари! Энергетикани ғоят тез суръатлар билан ривожлантиришни таъминлангиз, энергетика системаларини қуриш ва ишлатиш қимматини пасайтирингиз!

70. Машинасозлик ва приборсозлик ходимлари! Техникани тараққий эттириш ва ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш учун астойдил кураш олиб борингиз! Халқ хўжалигини энг янги машиналар ва приборлар билан тезроқ таъминлангиз!

71. Нефть ва газ саноати ходимлари! Мамлакатга кўпроқ нефть ва газ берайлик!

72. Совет геологлари! Ватанимизнинг битмас-туганмас бойликларини тезроқ очингиз!

73. Кўмир саноати ходимлари! Кончилик техникасидан энг кўп фойдаланиш учун курашингиз! Кўмирнинг таннархини камайтирингиз ва сифатини яхшилангиз!

74. Совет бинокорлари! Қурилиш ишлари суръатларини ва сифатини оширингиз! Чиройли ва тежамли бинолар ва иншоотлар қурингиз!

75. Бинокорлик материаллари саноати ходимлари! Цемент, янги бинокорлик материаллари ва йиғма конструкциялар ишлаб чиқаришни бутун чоралар билан кўпайтирингиз!

76. Ўрмон, ёғочсозлик ва қоғоз саноати ходимлари! Мамлакатга юқори сифатли ёғоч, мебель, целлюлоза ва қоғозни кўпроқ берайлик!

77. Енгил ва озиқ-овқат саноати ходимлари! Товарларни ва озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқаришни оширингиз, хилларини кўпайтирингиз, сифатини яхшилангиз!

78. Балиқ саноати ходимлари! Балиқ овлашни кўпайтирингиз, балиқ маҳсулотларининг сифатини яхшилангиз ва таннархини камайтирингиз!

79. Совет транспорти ходимлари! Транспортни такомиллаштирингиз ва замонавий техника воситалари билан қуроллантирингиз! Юкларни элтиб бериш муддатларини қисқартирингиз, пассажирларга яхши хизмат кўрсатингиз!

80. Алоқа ходимлари! Алоқа воситаларини ривожлантирингиз ва такомиллаштирингиз! Аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилангиз!

81. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари! Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш учун, ҳар гектар ердан маҳсулот олишни кўпайтириш билан бирга маҳсулот таннархини оғишмай пасайтириш учун курашингиз!

82. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари! Кўкламги экишни намунали ўтказиш учун, дон, картошка, сабзавот, техника экинлари ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни бутун чоралар билан кўпайтириш учун мусобақани кенг авж олдирингиз!

83. Колхозчилар ва совхоз ходимлари! Қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш учун қунт билан курашингиз! Моддий манфаатдорликдан иборат ленинча принципни оғишмай амалга ошириб, барча колхозлар ва совхозларнинг рентабель ишлашига эришингиз!

84. Колхозчилар, совхоз ходимлари, қишлоқ механизаторлари! Механизацияни, фан ютуқларини ва илғор тажрибани қунт билан жорий қилингиз! Техникани яхшироқ ўрганингиз, ундан яхши фойдаланингиз ва уни авайлаб асрангиз!

85. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари! Суғориладиган ерларни бутун чоралар билан кенгайтирингиз, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун суғориладиган ерларнинг имкониятларидан яхшироқ фойдаланингиз!

86. Қишлоқ хўжалик ходимлари! Дон, техника экинлари ва озуқа экинлари ҳосилини кўпайтириш учун маҳаллий ва минерал ўғитлардан ҳамда бошқа химикатлардан яхшироқ фойдаланингиз!

87. Колхозчилар ва совхоз ходимлари! Жамоат чорвачилигини ривожлантирингиз, ем-хашак базасини мустаҳкамлангиз! Гўшт, сут, ёғ, тухум ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтирингиз!

88. Қўриқ ерларнинг меҳнаткашлари! Дон, гўшт, сут етиштиришни кўпайтирингиз, коммунизм қурилишидан иборат умумхалқ ишига қўшадиган ҳиссангизни кўпайтирингиз!

89. Савдо, умумий овқатланиш ва коммунал-маиший хўжалик ходимлари! Аҳолига хизмат кўрсатишда юксак маданият учун курашингиз!

90. Совет муассасаларининг ходимлари! Омма орасида ташкилий ва тарбиявий ишни кучайтирингиз! Бюрократизмни йўқотингиз, меҳнаткашларнинг эҳтиёжлари ва талабларига сезгирлик билан қарангиз!

91. Фан ва олий ўқув юртларининг ходимлари! Фаннинг янада равнақ топиши учун, техника тараққиёти учун курашингиз! Коммунизм даврига муносиб мутахассислар тайёрлаб берингиз!

Илғор совет фанига шон-шарафлар!

92. Ажойиб космик кемаларни яратган совет олимлари, конструкторлари, инженерлари, техниклари ва ишчиларига шон-шарафлар!

Шавкатли совет космонавтларига шон-шарафлар!

93. Адабиёт ва санъат арбоблари! Асарларнинг партиявийлиги ва халқчиллиги, юксак ғоявийлиги ва бадиий маҳорати учун курашингиз! Коммунизм қурувчилар қилаётган қаҳрамонона ишларнинг улуғворлиги ва гўзаллигини, ҳаётимизда янги, коммунистик муносабатларнинг ғалабасини ёрқин акс эттирингиз!

94. Матбуот, радио ва телевидение, нашриётлар ва маданий-оқартув муассасаларининг ходимлари! Партиянинг коммунизм тантанаси учун олиб бораётган курашида унинг жанговар ёрдамчилари бўлингиз!

95. Халқ маорифи ходимлари! Болаларни ўқитиш сифатини оширингиз, уларни меҳнатсеварлик, коллективизм, коммунизм ишига садоқат руҳида тарбиялангиз!

96. Медицина ходимлари! Меҳнаткашларга хизмат кўрсатишни яхшилангиз! Медицина фанининг энг янги муваффақиятларини практикага жорий қилингиз!

97. Яшасин бизнинг умумхалқ социалистик давлатимиз! Совет социалистик демократияси ривожлансин ва мустаҳкамлансин!

98. Яшасин коммунизм мактаби — совет касаба союзлари!

99. Яшасин коммунистик жамиятнинг актив қурувчилари бўлган совет хотин-қизлари!

100. Яшасин Коммунистик партиянинг содиқ ёрдамчиси ва резерви — Ленин комсомоли!

101. Йигитлар ва қизлар! Коммунистчасига ишлаш ва яшашни қунт билан ўрганингиз!

Яшасин шонли совет ёшлари!

102. Пионерлар ва мактаб ўқувчилари! Билимларни сабот билан эгаллангиз, меҳнатни севингиз ва ҳурмат қилингиз! Ленин иши учун, коммунизм учун актив курашчилар бўлишга тайёрланингиз!

103. Коммунистлар ва комсомоллар! СССРда коммунизм қуриш учун умумхалқ курашининг олдинги сафида бўлингиз!

104. Коммунизмнинг шавкатли қурувчиси, ер юзида тинчлик ва ҳамма кишиларнинг бахт-саодати учун мард курашчи — улуғ совет халқига шон-шарафлар!

105. Яшасин партия билан халқнинг бузилмас буюк бирлиги!

106. Яшасин Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

107. Яшасин жонажон Совет ҳукуматимиз!

108. Яшасин Ленин тузган шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

109. Яшасин ер юзида барча халқлар учун Тинчлик, Меҳнат, Озодлик, Тенглик, Қардошлик ва Бахт-саодатни барқарор қилувчи коммунизм!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети.

ЎРТОҚ Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ

1964 ЙИЛ 12 АПРЕЛДА МОСКВА РАДИОСИ ВА ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ ОРҚАЛИ СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Азиз ўртоқлар!

Совет партия-ҳукумат делегацияси кеча кечқурун Будапештдан Москвага қайтиб келди. Бизнинг делегациямиз 31 мартдан 10 апрелгача Венгрия Халқ Республикасида бўлди. Бу визитнинг тафсилоти матбуотимизда, радио ва телевидение орқали ёритилиб борди, шу сабабли бугунги нутқимда мен бу визитнинг асосий якунларигагина тўхталиб ўтмоқчиман, гўзал Венгрия ерида бўлиб олган таассуротларимни сизларга гапириб бермоқчиман. Мен радио ва телевидение орқали сўзланаётган бу нутқимни делегациянинг совет халқига бераётган ҳисоби деб биламан.

Венгрия меҳнаткашлари, Венгрия социалистик ишчи партиясининг ва революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг раҳбарлари биздан совет кишиларига самимий қардошлик саломларини топширишни ҳамда коммунизм қуришда муваффақиятлар ва ўз ҳаётларида бахт-саодат тилаб билдирган энг яхши истакларини топширишни илтимос қилдилар. Мен бу ёқимли топшириқни бажариб, сизларга венгриялик қардошларимизнинг қизғин саломини топшираётирман.

Совет кишилари венгер халқининг турмуши, тарихи ва революцион кураши тўғрисида, унинг саноатни, қишлоқ хўжалигини, фан ва маданиятни ривожлантиришдаги муваффақиятлари, социалистик қурилишда эришган ютуқлари тўғрисида кўп нарсаларни биладилар. Лекин Халқ Венгриясининг ҳозирги турмушини ўз кўзинг билан кўриш имкониятини олганингдан кейин социалистик қурилишнинг улуғвор манзараси кишининг кўз олдида яққол гавдаланади. Социализм ва коммунизм қуриш йўлига тушиб олган халқ нақадар баланд руҳ ва хурсандчилик билан яшаб, ишлаётганлигини бевосита ҳис қилиш имкониятига эга бўласан, киши.

Делегациянинг баъзи аъзолари илгари ҳам Венгрияда бўлишган эди. Мен Венгрияга охирги марта бундан беш йил муқаддам борган эдим. Визитимиз вақтида биз борган жойларнинг ҳаммасида катта ва қувончли ўзгаришлар рўй берганлигини, Халқ Венгриясининг янги турмуш қуришда эришган катта ютуқларини кўрдик. Биз венгер халқининг Венгрия социалистик ишчи партияси теварагида, унинг ўртоқ Янош Кадар бошчилигидаги Марказий Комитети теварагида бирлашганлигини ва жипслашганлигини кўрдик.

Бизнинг визитимиз Венгрияда 4 апрель куни — Совет Армияси мамлакатни фашистлар асоратидан озод қилган кун байрам қилинаётган вақтга тўғри келди. Венгер халқи бу кунни ўзининг катта миллий байрами қилиб нишонлайди. 1945 йилнинг баҳори венгер халқининг улуғ озодлиги бошланган, унинг тарихида янги шонли босқич бошланган пайт бўлди.

Совет-Венгрия чегарасидан ўтишимиз биланоқ дарҳол биз байрам вазиятини, дўстлик ва қардошлик, илиқ меҳмондўстлик вазиятини ҳис қила бошладик. Венгрия меҳнаткашлари билан биринчи учрашув чегара бўйидаги Захонь темир йўл станциясида ўтказилди. Венгрияда бу кичик шаҳарни «Дўстлик дарвозаси» деб аташади. Совет Иттифоқидан Венгрияга юборилаётган ва Венгриядан Совет Иттифоқига келтирилаётган юкларнинг асосий қисми ана шу Захонь орқали ўтади. Бу ерда делегацияни астойдил хурсандлик ва самимий қувонч билан кутиб олишди, кейин Венгрияда бўлган кунларимизнинг ҳаммасида мана шундай шоду ҳуррамлик вазияти ҳукм суриб турди.

Венгер халқи билан бўлган учрашувларимиз совет—венгер дўстлигининг чинакам намойишига айланди. Бизнинг делегациямиз борган жойларнинг ҳаммасида: Венгрия пойтахти гўзал Будапештда ёки кичикроқ қишлоқда бўлсин, саноат корхонасида ёки ўқув юртида бўлсин, қишлоқ хўжалик кооперативида ёки давлат хўжалигида бўлсин — ҳамма жойда дўстлар бизни меҳмондўстлик ва очиқ чеҳра билан кутиб олишди, ўзларининг меҳр-муҳаббатларини ва ҳурматларини изҳор қилишди, самимий табриклар айтиб, яхши истаклар билдиришди.

Венгриялик дўстларга қилган визитимиз мароқлигина бўлиб қолмади, шу билан бирга жуда фойдали ҳам бўлди, ишчанлик вазиятида ўтди. Делегация венгер халқи турмушининг кўп жиҳатлари билан танишиш имкониятига эга бўлди.

Қардош мамлакатларнинг партия-ҳукумат делегациялари қилаётган сафарлар социалистик ва коммунистик қурилишнинг тажрибаларини ўзаро ўртоқлашишнинг муҳим формаси бўлиб қолди. Қардош халқларнинг ва партияларнинг турмуши билан танишиш туфайли кўпгина янги ва фойдали нарсаларни билиб оламиз.

Учрашувлар ва суҳбатлар вақтида биз Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Венгрия социалистик ишчи партияси олиб бораётган катта яратувчилик иши тўғрисида халқларимизнинг социализм ва коммунизм қуриш соҳасидаги тажрибалари тўғрисида бир-биримизга ахборотлар бердик. Биз халқаро аҳволни, тинчлик учун кураш масалаларини, халқаро коммунистик ҳаракат проблемаларини кенг муҳокама қилишдик. Биз совет-венгер дўстлигини, халқларимиз ва партияларимизнинг қардошларча ҳамкорлигини қандай ривожлантириш ва мустаҳкамлаш тўғрисида музокаралар олиб бордик.

Бизнинг делегациямиз Венгрия социалистик ишчи партиясининг ва революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг раҳбарлари билан учта батафсил суҳбат ўтказди.

Бугун «Правда» Совет-Венгрия қўшма баёнотини эълон қилди. Музокаралар вақтида нақадар кўп масалалар муҳокама қилинганлигини, қандай муҳим баҳолар ва хулосалар берилганлигини мазкур баёнотдан билиб олишингиз мумкин.

Венгриялик дўстларимиз билан ўтказилган шу суҳбатлардан жуда мамнун бўлдик. Бу суҳбатлар очиқ кўнгил билан ўтказилган дўстона суҳбатлар бўлди. Шу суҳбатлар вақтида бир-биримизнинг гапимизни оғиз очилиши биланоқ тушуниб олдик десак бўлади. Дипломатик ибораларни топиб ишлатишимизга, тасодифий айтиб юборилган сўз нотўғри тушунилади деб хавотирланишимизга эҳтиёж бўлмади. Қарашларида бирлик бўлган, битта принципиал марксча-ленинча позицияда турган энг қалин дўстларгина мана шундай гаплаша олади.

Венгриялик дўстлар билан ўтказилган суҳбатлар, Венгрия Халқ Республикасининг турмуши билан танишиб чиқиш Венгрия меҳнаткашлари ўзининг жанговар авангарди — Венгрия социалистик ишчи партияси раҳбарлигида партиянинг VIII съезди белгилаб берган вазифани — социалистик жамият қуришни батамом тугаллаш вазифасини муваффақиятли равишда амалга ошираётганликларини яққол кўрсатди.

Венгрия коммунистларининг партияси тўғри марксча-ленинча йўл ўтказаётганлиги, омма орасида жуда катта ташкилотчилик ва сиёсий иш олиб бораётганлиги туфайли партия мамлакатдаги меҳнаткаш халқнинг муносиб ҳурматига сазовор бўлди ва уни меҳнаткаш халқ актив равишда қўллаб-қувватламоқда. Венгрия социалистик ишчи партияси оммани ғоявий тарбиялаш, социалистик қурилишни муваффақиятли тугаллаш манфаатларини кўзлаб оммани жипслаштириш йўлида сиёсий иш олиб бориш соҳасида катта тажриба тўплади.

Партия ажойиб кадрларни тарбиялаб етиштирди. Биз бир қанча областлар, шаҳарлар, саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналари, илмий муассасалар, ўқув юртларидаги партия ташкилотларининг, халқ советларининг, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг активлари билан кўп марта учрашдик. Ҳамма жойда биз одамлар ўз бурчини юксак даражада англаб ишлаётганлигини, уларнинг меҳнат қилиш маҳорати ва истагини, жонкуярлик ва ижодкорлик билан ишлаётганлигини кўрдик.

Венгрия коммунистлари ҳозирги кунда Венгрияда социалистик тузумни янада мустаҳкамлаш учун курашишга, халқ хўжалик планларини бажаришга, меҳнаткашларнинг социалистик онглилигини оширишга, революциянинг ғалабаларини ҳимоя қилишга, пролетар интернационализми ишини мустаҳкамлашга ўзининг тайёр эканлигини амалда исботлаётган кишини революционер деб ҳисоблайдилар.

Халқ Венгриясининг экономикани ривожлантиришдаги катта ютуқлари Венгрия социалистик ишчи партияси сиёсатининг тўғрилигини яққол кўрсатиб турибди.

Венгрия саноати ўз вазифаларини яхши адо қилмоқда. Унинг ривожланиш суръатларини шу факт кўрсатиб турибдики, мамлакат озод қилинганидан кейин ўтган йиллар мобайнида саноат маҳсулотининг ҳажми беш барбардан зиёдроқ кўпайди.

Делегация Будапештдаги электр лампа заводида ва оптика комбинатида, Боршод областидаги химия комбинатида бўлди. Саноат корхоналарини бориб кўриш бизда яхши таассурот қолдирди. Ишчилар билан ўтказилган учрашувлар бизда жуда унутилмас таассурот қолдирди. Мазкур уч заводнинг ҳар қайсисида ўтказилган ҳар бир митинг мамлакатларимиз халқларининг қардошларча дўстлигини кўрсатувчи қудратли намойишга, социалистик интернационализмнинг намойишига айланди.

Корхоналарни кўздан кечираётган вақтда биз бу корхоналарда меҳнат яхши ташкил қилинганлигига, илғор методлар кенг жорий қилинаётганлигига, саноат ишлаб чиқаришининг ҳажмини кўпайтириш, техникани тараққий эттириш, меҳнат унумдорлигини ошириш вазифаларини ҳал қилишда ишчилар актив қатнашаётганлигига эътибор бердик.

Боршод химия комбинатини ва химикларнинг янги шаҳрини бориб кўрганлигимизни айтиб ўтдим. Ҳозирги кунда бу комбинат мамлакатга Венгрияда ишлаб чиқарилаётган жамики азотли минерал ўғитларнинг ярмидан кўпини бермоқда ва бошқа муҳим маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Венгрия ишчилари ва мутахассислари совет ускуналарига юксак баҳо бераётганликларини эшитиб хурсанд бўлдик.

Венгриянинг қишлоқ хўжалиги тўғрисида ҳам қисқача гапириб ўтмоқчиман. 1958 йилда Венгриянинг баъзи областларига борганимда деярлик ҳамма жойда далаларнинг ола-булалиги кўзга ташланиб турар эди. Марзалар фақат ернигина бўлиб қўймасдан, шу билан бирга деҳқонларнинг ўзини ҳам бир-биридан ажратиб қўйган эди. Ҳозир бошқача манзарани кўрасиз. Яхши ишланган яхлит кенг далалар кейинги йилларда венгер деҳқонларининг ҳаётида тубли ўзгаришлар рўй берганлигини кўрсатиб турибди. Деҳқон хўжаликларини кооперативлаштириш муваффақиятли амалга оширилди, қишлоқда социализмнинг мустаҳкам негизи қурилди. Ҳозирги вақтда Венгрия қишлоғи чинакам равнақ баҳорини ўтказмоқда. Деҳқонларнинг турмуш даражаси тўхтовсиз кўтарилмоқда.

Венгрия социалистик ишчи партияси социалистик қурилишнинг мана шу энг қийин вазифасини моҳирлик билан ҳал қилди. Қишлоқни социалистик асосда қайта қуриш даврида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш тўхтовсиз кўпайиб борди.

Биз «Боболна» давлат хўжалигида бўлдик. Бу хўжаликнинг паррандачилик фабрикаси мамлакатда энг катта фабрика бўлиб, йилига 19 миллион тухум етиштириб беради. Ҳар бир товуқ ўрта ҳисобда 262 та тухум бермоқда. Бир килограмм парранда гўшти етиштирмоқ учун 2,7 килограмм озуқа сарф бўлмоқда. Бу — яхши натижалардир.

Куйбишев областидаги Красноярский паррандачилик совхозининг директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Нечаев, венгриялик ўртоқларнинг таклифига биноан, шу давлат хўжалигига бизнинг делегациямиз боришдан сал олдин келиб кетганлигини бизга гапириб беришди. Мен ўртоқ Нечаевни биламан. У тажрибали ташкилотчи, у ҳам ўз хўжалигида яхши натижаларга эришган. У менга Венгриядаги давлат хўжалигидан кўпгина фойдали нарсаларни ўрганиб олганлигини ёзиб юборди ва Венгриядаги илғорлар тажрибасидан бизнинг паррандачилик хўжаликларимизда фойдаланиш яхши бўлур эди, деб истак билдирди. Бу маслаҳатга қулоқ солиш керак.

Венгрия меҳнаткашларининг турмуши билан танишиб, мамлакатда маданий революция жуда кенг қулоч ёйганлигини кўрдик. Ўқув юртларининг эшиклари ишчилар, деҳқонлар ва интеллигенция болаларига кенг очиб қўйилган. Халқ китоб, театр, кинолардан, санъатнинг ҳамма турларидан баҳраманд бўлмоқда.

Делегациямиз Венгрия ёшлари билан — Мишкольц шаҳридаги политехника институтининг студентлари билан мароқли учрашув ўтказди. Бу институтда бир неча минг студент ўқийди. Булар — меҳнаткаш халқнинг ўғиллари ва қизлари. Улар капиталистик тартиблар шароитида яшамаган кишилардир. Бу янги соғлом авлод социалистик тузум шароитида ўсган ва тарбияланган. Уларнинг ғайрати, билими, ақл-заковати социализм ва коммунизм ишига бағишланган.

Қардош Венгриянинг ишчилари, деҳқонлари, интеллигенцияси билан учрашишдан олган таассуротларимиз қисқача мана шу.

Ўртоқлар! Сизга айтиб берган шу гапларимдан совет партия-ҳукумат делегацияси Венгрияда туриб венгер халқининг социализм қуришдаги тажрибалари билан яхши танишиб олиш имкониятига эга бўлганлиги етарлик равишда равшан бўлса керак. Бизнинг делегациямиз Венгрия социалистик ишчи партиясининг ва Венгрия революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг раҳбарлари билан бирга ҳар иккала томонни қизиқтирувчи бир қанча муҳим проблемаларни муҳокама қилди.

Мамлакатларимиздаги социалистик ва коммунистик қурилишнинг қандай бораётганлиги тўғрисида бир-биримизга батафсил ахборот берганлигимизни боя айтиб ўтган эдим. Биз Совет-Венгрия ҳамкорлигининг бундан буёнги истиқболлари тўғрисида фикрлашиб олдик, социалистик ҳамдўстлик ва халқаро коммунистик ҳаракат бирлигини мустаҳкамлашга тааллуқли масалаларни муҳокама қилдик.

Музокаралар давомида муҳокама қилинган ҳамма масалаларга қарашларда тўла бирлик борлиги аён бўлди. Бу нарса биз учун ҳам, венгриялик ўртоқлар учун ҳам кутилмаган бир нарса бўлгани йўқ. Бизнинг партияларимиз, ҳукуматларимиз бир-бири билан жуда яқин алоқа қилиб турибди, бир-бири билан мунтазам равишда маслаҳатлашиб турибди. Позицияларимизнинг бирлиги — Совет-Венгрия муносабатлари ривожланиб бораётганлигининг, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Венгрия социалистик ишчи партияси Совет-Венгрия ҳамкорлигини мустаҳкамлаш йўлида муттасил ҳаракат қилаётганлигининг қонуниятли табиий натижасидир.

Бундай бир савол туғилиши мумкин. Модомики, ҳар иккала партиянинг позициясида бирлик бор экан, у ҳолда музокаралар олиб боришнинг нима кераги бор? Модомики, энг муҳим проблеманинг ҳаммасига баҳо беришда гомонлар якдил эканлар, янги учрашувлар ва суҳбатлар ўтказишнинг нима ҳожати бор.

Шуни айтиш керакки, буржуа сиёсатчилари ва журналистлари Совет-Венгрия музокаралари устида ҳар хил фараз ва тахминларни қалаштириб юбордилар, қандайдир кутилмаган воқеалар рўй беришини умид қилдилар. Лекин, сизларга маълумки, кутилмаган воқеалар бўлгани йўқ.

Дўстлар бир-бири билан учрашди, дўстларнинг эса бир-бири билан гаплашадиган гапи ҳамиша бўлади. Ҳатто дўстлар вақти-вақти билан бир-бириникига меҳмон бўлиб бориши, бир-бирларини кўриб, суҳбатлашиб туриши керак, акс ҳолда дўстлик қуруқ расмиятга айланиб кетади: бир-бирлари билан учрашиб, ҳазил-ҳузил қилишиб, об-ҳаво тўғрисида гаплашиб, тарқалиб кетаберишади.

Халқларнинг дўстлигини, жипслигини муттасил мустаҳкамлаб бориш керак, бу муҳим ишни ўзибўларчиликка ташлаб қўймаслик керак.

Бир марта вужудга келтирилган бирлик, қарашларнинг бир-бирига мослиги ўз ҳолича абадий сақланиб қолмайди. Ижтимоий ҳаётда янги ҳодисалар пайдо бўлаверади, бу ҳодисалар тўғри баҳолар беришни ва тўғри хулосалар чиқаришни талаб қилади, шу сабабли, партия ва ҳукуматларнинг бир-бири билан мунтазам равишда учрашиб ва маслаҳатлашиб туриши, бир-бири билан муттасил фикрлашиб туриши натижасидагина чинакам бирлик вужудга келиши ва мустаҳкам бўлиб қолиши мумкин.

Бундай учрашиш ва маслаҳатлашишлар ҳамиша матлуб ва фойдалидир. Хитой раҳбарларининг бузғунчилик ҳаракатлари натижасида жаҳон коммунистик ҳаракатида жиддий қийинчиликлар пайдо бўлган ҳозирги замон шароитида бундай учрашувлар ва маслаҳатлашишларнинг аҳамияти айниқса катта.

Мен хурсанд бўлиб шуни қайд қиламанки, Хитой Компартияси раҳбарларининг қарашларига ва ҳаракатларига баҳо беришда Венгрия социалистик ишчи партияси билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси якдилдирлар. КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг қарорларини ва КПССнинг халқаро коммунистик ҳаракат жипслиги учун олиб бораётган кураши тўғрисида ўртоқ Суслов қилган докладни венгриялик дўстлар тўла равишда тушуниб ва маъқуллаб кутиб олишди.

Партияларимизнинг ҳар иккови шуни қайд қилдиларки, Хитой Компартиясининг раҳбарлари стратегия ва тактиканинг барча асосий масалаларида жаҳон коммунистик ҳаракатининг Москва кенгашларида коллектив бўлиб ишлаб чиқилган ленинча йўлидан чекиниб, ўзларининг алоҳида йўлларини эълон қилдилар, бу алоҳида йўлда майда буржуа авантюризми билан буюк давлат шовинизми бир-бирига қўшилиб кетди: Аслини олганда, хитой бузғунчилари бир қанча масалаларда троцкийчилар позициясига тойиб кетмоқдалар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Венгрия социалистик ишчи партияси вужудга келган ҳозирги вазиятда хитой раҳбарларининг ленинизмга қарши концепцияларига ва қўпорувчилик ҳаракатларига қатъий зарба бериш зарур, деб ҳисоблайдилар.

Совет-Венгрия дўстлиги митингида сўзлаган ўзининг нутқида ўртоқ Янош Кадар шу нарсани уқтириб ўтдики, «...Коммунистлар, барча прогрессив кишилар Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини фақат унинг ўтмиши учунгина эмас, шу билан бирга, аввало, у ҳамиша бўлганидек, ҳозир ҳам тўғри марксча-ленинча позицияда турганлиги учун иззат ва ҳурмат қиладилар. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси давримизнинг энг асосий масалаларига тўғри жавоб берди. Бу жавоб халқларнинг манфаатларига, социализм, тинчлик манфаатларига мос бўлиб тушди».

Сталин шахсига сиғинишнинг оғир оқибатларини тугатиш ва халқаро коммунистик ҳаракатда, қардош социалистик партиялар ўртасидаги муносабатларда ленинча принципларни тиклаш учун бошқа қардош партиялар сингари бизнинг партиямиз ҳам XX съезддан кейин кўп иш қилди. Тенг ҳуқуқсизликнинг, бир мамлакат тажрибасини ва сиёсатини иккинчи қардош мамлакатга зўрлаб қабул қилдиришнинг ҳар қандай элементларини биз ўзаро муносабатларимиздан абадий ситиб чиқардик.

Бизнинг бирлигимиз марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принципларига асосланган бирликдир. Мақсадларнинг ва туб манфаатларнинг муштараклиги бизни бирлаштириб турибди. Биз шунга асосланиб ишламоқдамизки, социалистик халқларнинг ҳамдўстлигида катта ва кичик, хато қилмайдиган устозлар ва индамай бўйсинадиган шогирдлар бўлмаслиги лозим. Биз ҳаммамиз бир-биримиздан ўрганамиз, бир-биримизга ёрдамлашамиз, янги турмушни қандай қилиб яхшироқ қуришни биргаликда ўйлаймиз, жаҳон коммунистик ҳаракатининг умумий манфаатлари тўғрисида, умумий революцион ишимиз тўғрисида биргаликда ғамхўрлик қиламиз.

Хитой раҳбарлари бунга қарши чиқмоқдалар. Улар социалистик лагерда ва жаҳон коммунистик ҳаракатида алоҳида роль ўйнашни даъво қилмоқдалар. Улар Сталин шахсига сиғиниш вақтида ҳукмрон бўлган тартиблар ва методларни партиялар ва мамлакатлар ўртасидаги муносабатларда яна тикламоқчилар. Лекин бундай вақтлар сира қайтмайдиган бўлиб ўтиб кетди.

Бизнинг кучимиз, бизнинг донолигимиз революцион марксизм-ленинизм назариясидадир, барча қардош партияларнинг, барча социалистик мамлакатларнинг, барча революцион халқларнинг коллективи ақл-заковатидадир, коллектив тажрибасидадир. Партиямиз мана шундай позицияда турибди, Венгриялик дўстларимиз ҳам шундай позицияда турибди!

Ўртоқлар! Совет Иттифоқи билан Венгрия Халқ Республикасининг муносабатлари марксизм-ленинизмнинг мустаҳкам негизида, пролетар интернационализми принципларида ривожланмоқда. Совет ва венгер халқларининг дўстлиги 1956 йилги қаттиқ синовлардан ўтиб, тағин ҳам бақувват, тағин ҳам мустаҳкам бўлиб қолди.

Биз иқтисодий соҳада муваффақиятли ҳамкорлик қилмоқдамиз, социализм ва коммунизм қуришда бир-биримизга ёрдамлашмоқдамиз. Мамлакатларимизнинг халқлари ёнма-ён туриб тинчлик учун курашмоқдалар, тинч-тотув яшашнинг ленинча сиёсатини қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқдалар, социалистик ҳамдўстлик мудофаасини биргаликда мустаҳкамламоқдалар. Партияларимиз марксизм-ленинизмнинг поклигини биргаликда қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқдалар.

Партияларимизнинг бирлиги, Совет Иттифоқи ва Венгрия халқларининг дўстлиги мана шу биргаликда олиб борилаётган курашда чиниқмоқда ва мустаҳкамланмоқда.

Венгрия социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ва революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг раиси ўртоқ Янош Кадарнинг Совет-Венгрия дўстлигини мустаҳкамлашдаги хизмати катта.

Ўртоқ Кадар венгер коммунистларининг сафларида актив иш олиб бориб, ўз халқини озод қилиш учун, социализм учун, совет ва венгер меҳнаткашлари умумий ишининг тантанаси учун курашда жуда катта роль ўйнади.

Совет кишилари ўртоқ Кадарни Венгрия Халқ Республикасининг атоқли давлат ва партия арбоби деб, жаҳон коммунистик ҳаракатининг атоқли арбоби деб, кўнгли соф, қалби тоза киши деб юксак даражада қадрлайдилар ва ҳурматлайдилар.

Ўртоқ Янош Кадарга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилганлиги мамлакатимиздаги барча коммунистлар ва партиясизларнинг унга бўлган муҳаббати ва ҳурматини яққол ифодалади. Марказий Комитетнинг, СССР Олий Совети Президиумининг топшириғига биноан, мен айниқса хурсанд бўлиб ўртоқ Кадарга Ленин орденини ва Совет Иттифоқи Қаҳрамони олтин юлдузини топширдим.

Бутун венгер халқи бу юксак мукофотни зўр мамнуният билан кутиб олди.

Ўртоқлар! Совет делегацияси Будапештдан жўнаб кетиш арафасида биз совет-венгер дўслиги митингида ҳозир бўлдик. Шу митинг тўғрисида, бу митинг тўлқинлантирувчи самимий вазиятда ўтганлиги тўғрисида матбуотда, радио ва телевидение орқали хабар бериб ўтилди. Лекин бутун гап шундаки, шу митинг қатнашчилари бўлган бизларнинг ҳаммамиз ҳис қилган қизғин самимиятни, чин кўнгилдан бўлган хурсандчиликни ҳеч бир сўз билан тасвирлаб бўлмайди.

Венгриялик дўстларнинг тўлқинланиб турган чеҳраларини кўрар эканмиз, бу қизғин табриклар делегация аъзолари бўлган фақат бизларгагина қаратилган табриклар эмаслигини тушуниб турдик. Венгриялик ўртоқлар бу билан барча совет кишиларини, ўз меҳнати билан бизнинг мамлакатимизни социализмнинг қудратли қалъасига айлантирган, коммунизм қурилишининг пионери бўлган, инсониятга порлоқ келажак йўлини очиб бераётган совет кишиларини табрикладилар.

Азиз дўстлар! Бизга кўрсатилган меҳмондўстлик учун венгриялик дўстларимизга пировардида яна бир марта самимий ташаккур айтишга ва венгер халқига социализм қуришда янги катта муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз.

Мен шу нарсага жуда аминманки, ўртоқ Янош Кадар бошчилигидаги Венгрия партия-ҳукумат делегациясининг ўтган йил Совет Иттифоқига қилган визити каби совет партия-ҳукумат делегациясининг Венгрияга қилган визити ҳам Совет Иттифоқи ва Венгрия Халқ Республикаси халқларининг бузилмас қардошларча дўстлигини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш йўлида янги муҳим қадам бўлади.

Эътиборингиз учун раҳмат, ўртоқлар!

ҚАРДОШЛИК ВА ДЎСТЛИК ВИЗИТИ

СОВЕТ-ВЕНГРИЯ ҚЎШМА БАЁНОТИ

Совет-Венгрия қўшма баёнотида КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегациясининг Венгрияга қилган сафарига якун ясалди. Делегация Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети ва Венгрия революцион ишчи—деҳқон ҳукуматининг таклифига биноан, 1964 йил 31 мартдан 10 апрелгача дўстона жавоб визити билан Венгрияда бўлди.

Совет делегацияси дейилади баёнотда, ўзини ҳамма жойда қардошларча самимий кутиб олганликлари учун Венгрия Халқ Республикаси ишчи партияси Марказий Комитетига, Венгрия Халқ Республикаси ҳукуматига ва бутун венгер халқига қизғин ташаккур билдиради.

Совет делегацияси венгер халқининг сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида, ўзининг моддий фаровонлигини оширишда эришган жуда катта муваффақиятларини зўр мамнуният билан қайд қилди.

Ҳар иккала томон зўр мамнуният билан шуни қайд қилдики, Совет Иттифоқи билан Венгрия Халқ Республикаси ўртасидаги муносабатлар ғоят қизғин ва самимий муносабатлар бўлиб, социалистик интернационализм ва давр синовидан яхши ўтган қардошларча дўстлик ҳамда мустаҳкам ҳамкорлик принциплари асосида ривожланмоқда.

Томонлар шуни қайд қилдиларки, жаҳон социалистик системаси куч-қудратининг ўсаётганлиги, капитализм умумий кризисининг тобора чуқурлашиб бораётганлиги, миллий-озодлик ҳаракатининг ривожланаётганлиги ва капитал мамлакатларда халқаро пролетариат синфий курашининг кучаяётганлиги натижасида кучлар нисбати социализм, тараққиёт ва тинчлик фойдасига тубдан ўзгарди. Ҳар иккала мамлакат турли ижтимоий тузумдаги давлатларга нисбатан ўз муносабатларида доим амал қилиб келаётган тинч-тотув яшашнинг ленинча принципи бу мамлакатлар ташқи сиёсатининг негизини ташкил этади.

Социалистик мамлакатларнинг кўрсатган ташаббуси туфайли кейинги йилларда, дейилади баёнотда, халқаро вазият анча қулай бўлиб қолди, халқаро кескинлик камайди.

Тинчлик, миллий мустақиллик учун, халқлар дўстлиги учун курашаётган юз миллионларча кишилар Совет Иттифоқини ўзларининг асосий таянчи, энг яхши иттифоқчиси деб биладилар. Инсоният кейинги йилларда империалистлар томонидан иғвогарлик мақсадида кўп марта вужудга келтирилган тангликка қарамай, янги жаҳон урушидан қутилиб қолганлиги учун аввало, Совет Иттифоқидан миннатдор бўлиши керак.

Баёнотда айтиладики, совет халқи Венгрия Халқ Республикасининг тинчликни таъминлаш учун, социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатларнинг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш учун курашда зўр ғайрат билан қилаётган ишларига юксак баҳо беради.

Баёнотда таъкидлаб ўтилганидек, давлатларнинг ёппасига ва батамом қуролсизланиши тўғрисидаги шартноманинг тузилиши халқаро кескинликни юмшатиш нуқтаи назаридан жуда катта аҳамиятга эгадир. Совет Иттифоқининг бу масала ҳақидаги таклифлари қуролсизланиш масалалари билан шуғулланаётган Женева кенгаши олдида турган вазифаларни ҳал этиш учун яхши асос бўлади. Ҳар иккала томон атмосферада, космосда ва сув остида ядро қуроли синовларини тақиқлаш тўғрисидаги шартноманинг тузилиши катта аҳамиятга эга эканлигини, шунингдек ичига ядро қуроли солинган объектларни космосга чиқармаслик тўғрисида СССР билан АҚШ ўртасида бамаслаҳат бир битимга келинганлиги муҳим эканлигини таъкидлаб ўтиш зарур деб ҳисоблайдилар. Венгрия томони Н. С. Хрушчевнинг чегара ва территория низоларини тинч ҳал этиш тўғрисидаги мактуби жуда муҳим мактубдир, деб ҳисоблайди.

Сўнгра баёнотда айтиладики, Совет Иттифоқи ва Венгрия Халқ Республикаси аввалдагидек ҳозирда ҳам, Варшава шартномасида аъзо бўлган давлатлар билан НАТОда аъзо бўлган давлатлар ўртасида ҳужум қилмаслик тўғрисидаги шартноманинг тузилиши янги уруш хавфини анча камайтирган бўлур эди ва жаҳонда кескинликни янада юмшатишга ёрдам берган бўлур эди, деган фикрда турибдилар. Ҳозирги вақтда халқаро кескинликнинг энг хатарли ўчоқларини тугатиш жуда муҳимдир. Шу муносабат билан баёнотда иккинчи жаҳон урушининг қолдиқларини тугатиш ва ҳар иккала суверен герман давлати билан герман сулҳ шартномасини тузиш зарур эканлиги кўрсатилади.

Томонлар қаҳрамон Куба халқини зўр қатъият билан ёқлаётганликларини ва Куба Республикаси ҳукуматининг машҳур беш пунктини тамомила қўллаб-қувватлаётганликларини айтдилар. Ҳар иккала томон Жанубий Вьетнам халқлари билан бирдам эканликларини билдирдилар ва Америка империалистларининг Жанубий Вьетнам аҳолисига қарши олиб бораётган урушини қатъий қораладилар. Совет Иттифоқи ва Венгрия империалистик давлатларнинг Африка қитъасида манфур мустамлакачилик режимини бутунлай тугатиш йўлида ғов вужудга келтиришга қаратилган сиёсатини қоралайдилар. Совет Иттифоқи ва Венгрия Кипр халқининг ўз суверенитети ва территориал бутунлигини таъминлаш йўлидаги қонуний интилишларини қўллаб-қувватлаётганликларини билдирадилар.

Ҳар иккала томон Хитой Халқ Республикаси билан Франция Республикаси ўртасида дипломатик муносабатлар ўрнатилишини реалистик сиёсат деб ҳисоблайдилар ва бундай сиёсатни табриклайдилар. Томонлар Хитой Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги қонуний ҳуқуқларини/тиклаш учун ва Америка қўшинларини Тайвань оролидан олиб чиқиб кетиш учун қатъий кураш олиб боришларини яна бир марта айтадилар. Томонлар корейс халқининг ва Корея Халқ Демократик Республикаси ҳукуматининг АҚШ қўшинларини Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетиш ҳақидаги ва Кореяни демократик асосларда тинч йўл билан бирлаштириш тўғрисидаги ҳаққоний талабини ҳам қўллаб-қувватлайдилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Венгрия Социалистик ишчи партиясининг вакиллари ўз партияларининг фаолияти тўғрисида бир-бирларига ахборот бердилар, иккала партия ўртасидаги қардошларча муносабатларни янада кенгайтириш ва кучайтириш имкониятларини қараб чиқдилар. Улар мамнуният билан шуни қайд қилдиларки, бу муносабатлар Венгрия партия-ҳукумат делегациясининг 1963 йилда Совет Иттифоқига қилган визитидан буён ўтган вақт ичида янада ривожланди.

Ҳар иккала партия турмуш, практика коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг 1957 ва 1960 йилларда Москвада бўлиб ўтган кенгашларида қабул қилинган ҳужжатларда берилган анализ ва чиқарилган хулосалар тўғри эканлигини тасдиқлади, деб яна таъкидладилар ва ўзларининг бутун фаолиятини ана шу ҳужжатлар асосида олиб боражакларини билдирадилар.

Ҳар иккала партия халқаро коммунистик ҳаракатнинг асосий принципларига мувофиқ, марксизм-ленинизм билан сиғиша олмайдиган, коммунистик ва ишчилар ҳаракати бирлигига хавф туғдираётган ҳамда бу ҳаракатнинг революцион курашига халақит бераётган ревизионизм, догматизм ва сектантликка қарши бундан буён ҳам муросасиз кураш олиб бораверади. Ҳар иккала партия халқаро коммунистик ҳаракат бирлигини мустаҳкамлаш учун, Хитой Коммунистик партияси раҳбарларининг бузғунчилик ҳаракатларига қарши кураш олиб бориш — ҳозирги замон шароитида марксчи-ленинчи партияларнинг энг муҳим вазифаси, деб ҳисоблайди. Хитой Компартияси раҳбарларининг ана шу бузғунчилик ҳаракатлари социализм ва коммунизм учун курашга катта зарар етказади. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Венгрия социалистик ишчи партияси, деб таъкидланади баёнотда, хитой раҳбарларининг фракциячилик ҳаракатларини қатъий қоралайдилар. Хитой раҳбарлари марксизм-ленинизмга содиқ эканликлари тўғрисидаги қуруқ гапларни, ўтареволюцион «сўл» гапларни ниқоб қилиб олиб, ҳозирги босқичда жаҳон коммунистик ҳаракатининг асосий назарий ва сиёсий установкаларига ҳужум қилдилар.

Венгрия социалистик ишчи партияси, дейилади баёнотда, мамнуният билан шуни қайд қиладики, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ошкора мунозарани тўхтатиш, социалистик ҳамдўстлик ва халқаро коммунистик ҳаракат жипслигини мустаҳкамлаш учун ғоят зўр чидам ва вазминлик кўрсатиб, жуда кўп ҳаракат қилди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, дейилади баёнотда, Венгрия социалистик ишчи партиясининг марксизм-ленинизм принципларини қаттиқ туриб ҳимоя қилишда, жаҳон коммунистик ҳаракат бирлигини мустаҳкамлаш учун курашда тутган қатъий ва изчил позициясига юксак баҳо беради. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Венгрия социалистик ишчи партияси ҳозирги вазиятда хитой раҳбарларининг ленинизмга қарши концепцияларига ва қўпорувчилик ҳаракатларига қатъий зарба бериш зарур, деб ҳисоблайдилар.

Венгрия социалистик ишчи партияси, дейилади баёнотда Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг социализм ва коммунизм қурилишидаги революцион кураш тажрибасига юксак баҳо беради ва бу тажрибани ўрганиш ҳамда қўлланиш Венгрия социалистик ишчи партияси учун ва венгер халқи учун катта аҳамиятга эга, деб ҳисоблайди.

Баёнотнинг охирида бундай дейилади: Совет Иттифоқи партия-ҳукумат делегациясининг визити ва фикр олишув натижасида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Венгрия Халқ Республикаси халқлари ўртасидаги дўстона муносабатлар ҳамда қардошларча ҳамкорлик янада кўпроқ мустаҳкамланди ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Венгрия социалистик ишчи партиясининг марксизм-ленинизм, пролетар интернационализмининг метиндек мустаҳкам принципларига асосланган бирлиги ва жипслиги янада мустаҳкамланди.

Қўшма баёнотни КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев ва Венгрия социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Венгрия революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг раиси Янош Кадар имзоладилар.

САБЗАВОТ ДОРИ-ДАРМОН ИНСОНГА ҲУСН

Газетамизнинг бундан олдинги сонида область сабзавотчиларининг кенгаши бўлиб ўтганлиги тўғрисида хабар берилган эди. Бугун биз ана шу кенгашда ўз қимматли тажрибаларини гапириб берган ўртоқлар сўзларининг мазмунини ёритаяпмиз.

Кенгашда булардан ташқари Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги Охунбобоев номли колхоз раиси С. Раҳматуллаев, «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозининг раиси Турғун Мирзаев ўртоқлар ҳам сўзга чиқиб, комплекс механизациялашган чорвачилик бригадаларининг афзаллиги, гўшт-сут етиштиришни кўпайтиришда химия мўъжизалари мочевина, карбамид, сунъий сут ва бошқа воситалардан фойдаланиш ҳақида гапирдилар. Шунингдек Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги Калинин номли колхознинг сабзавотчилик бригадасининг бошлиғи К. Мирзаев, Юқори Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги Жданов номли колхознинг раиси Ж. Ибраев ўртоқлар ҳам музокарада қатнашиб, сабзавотчиликда фойдаланмай келаётган имкониятлар ва резервлар ҳақида сўзладилар.

Кенгаш охирида область сабзавотчилари 1964 йилга мўлжалланган социалистик мажбуриятларни қабул қилдилар. Улар бу йил мамлакатга 121 минг тонна картошка, 213 минг тонна сабзавот, 102 минг тонна қовун-тарвуз, 39,6 минг тонна мева, 36,6 минг тонна узум етиштиришга аҳд қилдилар.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси ўртоқ Ё. Насриддинова колхоз ишлаб чиқаришининг жонкуяри А. Матқобуловга унинг 60 ёшга тўлганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғини топширди.

Шунингдек Тошкент қишлоқ область ижроия комитетининг раиси Э. Т. Шайхов ўтган йили экинлардан мўл ҳосил етиштириб, олтин китоб қаҳрамонлари сафидан муносиб ўрин олган ўртоқларга область партия комитети ва область ижроия комитетининг Фахрий ёрлиқларини топширди.

БРИГАДИР—ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ФИГУРА

«Қизил Ўзбекистон» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. МАТҚОБУЛОВ сўзидан.

□ □ □

Бизнинг колхоз Чирчиқ ва Тошкент шаҳарларининг ўртасига жойлашган. Бу ҳол биздан пахтачилик билан бирга сабзавотчиликни ҳам тинмай юксалтира боришимизни талаб этади. Лекин очиқ айтиш керакки, биз халқимизнинг ҳозирги ўсиб бораётган талаби даражасида сабзавот етиштираётганимиз йўқ. Ахир кишиларимизнинг турмушини сабзавотсиз тасаввур қилиш мумкин эмас. Сабзавот дастурхонимиз безаги, у дори-дармон, инсонга ҳусн. Шундай экан, сабзавотчилик касбини ҳам қадрлашимиз, илғор фан ютуқлари, химия мўъжизаларини ишлаб чиқаришга жорий қилиб, экинлардан тобора мўл ҳосил етиштириш чораларини кўришимиз керак. Бу соҳада имконият катта. Узоққа бормайлик. Бизнинг колхозимизда шундай бригада ва звенолар борки улар шароити, суви, техникаси, ишчи кучлари бир хил бўлатуриб ҳар хил ҳосил етиштирадилар. Бир бригадада гектаридан 30—35 тоннадан пиёз олинса, унинг ёнгинасидаги бригадада 5—6 тоннадан пиёз олинади. Нега шундай. Сабаби, ана шу бригадада ҳалоллик етишмайди. Ахир бригадир колхоз ишлаб чиқаришининг ҳал қилувчи фигураси ҳисобланади. Раис, агроном ҳамма вақт ҳам уларга йўл-йўриқ кўрсатиб, раҳбарлик қилиб туришга қўли тегмайди. Демоқчимизки, бригада ва звено бошлиғи ўз касбига меҳр қўйиши, виждон билан, инсоф билан меҳнат қилиши лозим. Ана шунда экинлар ўз вақтида экилади, парвариш ишлари ҳам яхши бўлаверади, хирмон баракали бўлади. Бригадир ҳисоб-китобни яхши билиши, ўз қўл-остидаги колхозчилар билан ҳушмуомалада бўлиши, интизомда ҳам, меҳнатда ҳам уларга шахсан ўрнак кўрсатиши лозим. Бунинг фойдаси катта. Агар бригадир ишга кеч чиқса, хоҳлаган вақтда кетиб қолса, у ҳолда албатта бригада аъзоларининг ҳам ишга қўли бормайди. Меҳнат интизоми бўшашади.

Ана шуни ҳисобга олиб, биз бригада бошлиғи вазифасига ўз касбини севадиган, малакали, тажрибали кишиларни тайинлаганмиз.

Бу йил колхозимиз бўйича 500 гектар ерда картошка ва сабзавот етиштирамиз. Экинлар ҳосилдорлигини оширишни кўзда тутиб қатор тадбирларни белгиладик. Жумладан картошка етиштириш билан шуғулланадиган — механизациялашган учта завено ташкил этилди. Бу звенолар ишни ўртоқ Кузнецов методи асосида ташкил этадилар. Колхозимизда ана шундай звенолардан ҳаммаси бўлиб 12 та тузилган. Уларнинг 2 таси дон етиштириш, 6 таси пахта етиштириш билан шуғулланади. Шуни айтиш керакки, бу звенолар тўғридан-тўғри колхоз правлениесига бўйсунадилар. Уларда иш хўжалик ҳисоби асосида ташкил этилган. Пландан ташқари олинган сабзавот ҳосили натура — пул сифатида звено аъзоларининг ўзларига бўлиб берилади. Яна бошқа бир қанча қулайликлар ҳам яратганмиз. Буларнинг ҳаммаси колхозчиларнинг меҳнатга бўлган муҳаббатини ошириб юборди.

Ҳозиргача колхозимизда юз гектар ерга эртаги картошка, 26 гектар ерга карам, бир неча гектар ерга помидор ва бодринг экиб қўйдик. Ўртаги экинларни экиш ҳам қизғин бормоқда.

Колхозимиз аъзолари КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми қарорларини амалга ошириш йўлида хормай-толмай меҳнат қилмоқдалар. Бу йил халқимизга 2200 тонна картошка, 6300 тонна қовун-тарвуз, 4000 тонна сабзавот, 1100 тонна мева ва узум етказиб берамиз.

УРУҒЛИКНИ ЎЗИМИЗ ЕТИШТИРАЙЛИК

Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги Карл Маркс номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғ. АБДУЛЛАЕВ сўзидан.

□ □ □

Ота-боболаримизнинг яхши удуми бор. Улар қовун сўйганларида ширин чиқса унинг уруғини коса қилиб қирқилган қовун пўчоғига солиб, авайлаб сақлаб қўйишади. Нега биз кўпинча ана шунга эътибор бермаймиз. Баъзи колхозлар ўзларини етарли миқдорда сабзавот уруғи билан таъминлаш тўғрисида йил бошидан қайғирмайдилар. Натижада дала ишлари бошланиб, экиш тиғиз келиб қолганида уруғлик етишмаяпти, топиб беринг, деб юқори ташкилотларга арз қиладилар, қиммат бўлса ҳам уруғликни сотиб олишга мажбур бўладилар. Сотиб олинган уруғ ҳамма вақт ҳам деҳқоннинг кўнглидагидек бўлавермайди. Натижада иш бирмунча чўзилади, ҳосилдорлик паст бўлади.

Булардан келиб чиқадиган хулоса шуки, ҳар бир хўжалик ўзининг уруғлигига эга бўлсин. Бусиз сабзавотчиликни ривожлантириш мумкин эмас ахир. Сара уруғ — ҳосили бўлиғ, деб бекорга айтмайдилар-ку.

Биз эришаётган ютуқларининг «сир»ларидан бири шуки, ҳар йили картошка, сабзавот уруғлигини ўзимиз-жамғариб қўйишга ҳаракат қиламиз. Бу ҳақда колхоз раисидан тортиб оддий колхозчигача қайғиради. Шунинг учун ҳам ўтган йили ҳосилдорликни оширишда қатор ютуқларни қўлга киритдик. Картошка, қовун-тарвуз, сабзавот етиштириш планлари ортиғи билан бажарилди.

Ишнинг кўзини билган миришкор деҳқонларимиз, ер хазина эканлигини, агар уруғликни саралаб эксангиз, парваришни ўрнига қўйсангиз ҳосилдорлик ортиб бораверишини кўрсатдилар. Масалан, Далавой Ҳайдаров бригадасида ҳар гектар ердан 19,5 тоннадан картошка олинди.

Ҳар гектар ердан 60 тоннадан тарвуз олган звеноларимиз бор. Кишиларимиз ўз меҳнатларига яраша юқори даромад олмоқдалар. Масалан, кетмончи Акрам Раҳматовнинг бир ойлик ўртача даромади пулга чақилганида салкам 200 сўмданга тўғри келибди. Нега деганингизда бизда сабзавотчилик бригадалари ва звеноларида хўжалик ҳисоби қатъий жорий қилинган. Ерлар тракторчиларга бириктиб қўйилган. Улар қанча ҳосил олсалар даромадлари қанча бўлишини олдиндан билиб турадилар. Масалан, бир звенонинг пландан ташқари олган сабзавот ёки картошка ҳосилининг 70 проценти натура сифатида бўлиб берилади.

Бу йилги ишларимиз ҳам ёмон эмас. Эртаги экинларни экиб бўлдик, шу кунларда бодринг ва помидор экаяпмиз. Бу ерда шу нарсани айтиш керакки, баъзибир сабзавотчи деҳқонлар ўртасида, ҳозирги об-ҳаво шароити сабзавот экиш учун қулай эмас, деган кайфият бор. Бу мутлақо зарарли кайфиятдир. Тўғри, ёғингарчиликнинг кўп бўлаётганлиги чигит экишни қийинлаштириб қўймоқда. Лекин ҳозирги намгарчилик сабзавотчиликка сира зарар бермайди.

Экинга вақтида ишлов беришни унутманг. Бир ердан бир йилда икки марта ҳосил олишда уруғликни эрта экиб олиш ва ҳосилни эрта етилтиришнинг аҳамияти катта. Сўнгра сабзавотчиликда ҳам кучат учун курашиш зарур. Туп тўлиқ бўлмаса, мўлжалдаги ҳосилни ололмайсиз. Масалан, картошкани 70х30 схемасида экаяпмиз. Ана шунда бир гектар ерда 50 минг туп кўчат бўлади. Ҳар бир кўчатдан 400 граммдан ҳосил олинса, 20 тонна картошка олинади. Бу бажарилиши мумкин бўлган иш.

Дам ғанимат, элимизнинг дастурхонини сабзавот, мевага бой қилиш учун ҳар биримиз шу кунларда тер тўкиб астойдил меҳнат қилайлик!

Суратда: ўртоқ М. УСМОНАЛИЕВ.

МАШЪАЛЛАРДАН ИБРАТ ОЛИНГ

Машина! Шу биргина сўзда олам-олам маъно бор. Илгари деҳқонлар машинани тасаввур эта олмас эдилар. Эндиликда эса деҳқонларни машинасиз тасаввур этиб бўлмайди. Қадрдонимиз Н. С. Хрушчев «Машина—деҳқоннинг чин дўсти» деб бекизга айтмаган. Машинанинг қадрига етаётган, унинг кучидан унумли фойдаланаётган деҳқон баракали хирмон кўтараяпти, арзон маҳсулот етиштираяпти, Пахтакорлар ўз ишларини асосан комплекс механизациялаштираяптилар. Энди навбат сабзавотчиларга ҳам келди. Москвалик В. И. Кузнецовнинг илғор тажрибаси машина — сабзавотчининг ҳам чин дўсти эканлигини яққол исботлаб берди.

Эҳтимол мана бу суратдаги йигитни ҳали кўпчилик танимаса керак. Танимасангиз танишинг: Мирзаодил Усмоналиев! Бу сабзавотчи механизатор йигит республикамизнинг янги машъалаларидан биридир. У картошкачиликни комплекс механизациялаштириш йўлига отланди.

Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Қорасув» совхозининг Мирзаодил бошчилик қилаётган комплекс механизациялашган картошкачилик звеносининг 6 аъзоси 31 гектар майдонда картошка етиштиришади. Уларнинг ҳиммати катта — гектар бошига пландаги 105 центнер ўрнига камида 170 центнердан картошка етиштиришга бел боғлашган. Агар улар ана шу аҳдларининг устидан чиқсалар, киши бошига 880 центнердан картошка етиштирилган бўлади, ҳар бир центнер картошканинг таннархи ўтган йилги 11 сўм 49 тийин ўрнига 6 сўмга туширилади.

Хўш, механизация звено аъзоларига қандай қулайликлар туғдираяпти? Кузда ер чуқур шудгор қилинди. Бу ишни тракторлар бажарди. Баҳорда ер текисланди, бороналанди. Бу ишни тракторлар бажарди. Кунгай ерларга навбаҳор бошланмасданоқ эртаги картошка экилди.

Шу кунларда картошка экинига ишлов бериш қизғин давом этяпти. «ДТ-28Х» трактори билан ер 10—12 сантиметр чуқурликда культивация қилинаяпти.

Звено аъзолари эртаги картошкани узоғи билан 20 майгача пиширишга ҳаракат қилишаяпти. Картошкани йиғиб-териб олиш жуда кўп меҳнат талаб қилади. Лекин звенода бу иш қўлда бажарилмайди. Картошкани ҳам механизмлар йиғиб-териб беради.

Ф. УСМОНОВА.

ҲАР БИР ХЎЖАЛИКДА ТЕПЛИЦА БЎЛСИН

Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги Ленин номли колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. НОРМУҲАМЕДОВ сўзидан

□ □ □

Далаларимизга келинг, сабзавотчиларимизнинг қизғин меҳнат қилаётганликларининг гувоҳи бўласиз. Улар аҳолига мўл-кўл ва арзон нархдаги сабзавот етказиб бериш учун тер тўкиб ишлашяпти. Асосий майдонларга эртаги экинларни экиб бўлдик. Картошка экинига ишлов бериш давом этмоқда. Давлатга ҳозирга қадар бир неча ўн тонна пиёз ва бошқа резавор сотдик.

Сабзавот, картошка етиштиришда йилдан-йилга юқори кўрсаткичларга эришиш учун курашмоқдамиз. Бу ерда сўзга чиққан ўртоқлар сабзавотчиликда уруғчиликка алоҳида эътибор бериш, кўчатларнинг бут бўлиши учун курашиш ялпи ҳосилни кўпайтиришнинг муҳим резерви эканлигини бу ерда тўғри айтиб ўтдилар. Мен уларга қўшимча қилиб, яна бир муҳим нарса: теплица хўжалиги тўғрисида гапирмоқчиман.

Ҳеч кимга сир эмас, кўпчилик хўжаликларда теплица номига бор-у, лекин унинг имкониятларидан яхши фойдаланмаяптилар. Кўп хўжаликларда теплицанинг ҳузурини колхоз раҳбарларининг ўзлари кўришади. Эндиликда партия ва ҳукуматимиз биз деҳқонлар олдига аҳолини йил бўйи сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаш вазифасини қўйган экан, теплица хўжалигига эътиборни кучайтирмасдан туриб, бу вазифани бажариб бўлмайди. Нега деганингизда теплица хўжалиги— бу сабзавотчиликнинг юраги-ку. Баҳор келиб, ер етилиши билан далага чиқариб экиладиган помидор, карам ва бошқа сабзавот экинларининг кўчати шу теплицада етиштирилади. Теплицада иш намунали йўлга қўйилса қаҳратон қиш кунларида ҳам янги бодринг ва помидорларни палагидан узиб олиб, шаҳарлик биродарларимизга тортиқ қилишимиз мумкин бўлади.

Шунинг учун ҳам бизнинг колхозчиларимизда теплица хўжалигига бўлган қизиқиш ва меҳр-муҳаббат катта. Теплицамиз бир неча секцияларга бўлинган бўлиб, ҳар бир секциянинг ҳар бир квадрат метридан унумли фойдаланамиз. Келгусида бу теплицани янада кенгайтириш, полиэтилен пленкаларидан фойдаланиб, тобора кўп сабзавот етиштириш ниятидамиз.

Колхозимизнинг илғор далачилик бригадалари ана шу теплицада етиштирилган кўчатларни саралаб экиб, яхши парвариш қилиб, озиғидан, сувидан вақтида хабар олиб, мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Масалан, Ўртоқ Ҳожимурод Зокиров, Носир ота Тошқўзиев бригадаларида олиб борилаётган ишлар ҳаммага ибратлидир. Бу бригадаларда ўтган йили эртаги карамнинг ҳар гектаридан 32 тоннадан, картошканинг ҳар гектаридан 12—13 тоннадан ҳосил олинди. Ҳосилдан бўшаган ерларга, бодринг, сабзи экилиб бир ернинг ўзидан иккинчи бор ҳосил олинди. Агар теплицамизда кўчат сифатли парвариш қилиниб, вақтида далага чиқариб экилмаганида эди бу бригадалар ана шундай натижага эришмаган бўлар эдилар. Демак, бундан буён теплица хўжалигини ўз ҳолига ташлаб қўйиш —бу аҳолининг манфаатларига зиён етказиш демакдир. Ҳар бир колхоз ва совхоз ўзининг намунали теплица хўжалигига эга бўлсин.

ГИДРОПОНИКАГА КЕНГ ЙЎЛ

Сабзавотчилик ва картошкачилик илмий-текшириш институтининг ходими, биология фанлари кандидати В. ВОЛКОВ сўзидан.

□ □ □

Гидропоника — сабзавотчилигимизнинг келажагидир. Бу соҳада бизнинг полизчилик, сабзавотчилик ва картошкачилик илмий-текшириш институтининг ходимлари бир қатор тадбирларни амалга оширмоқдалар. Мен яқинда Арманистондаги агрохимия лабораториясида ва Қримдаги «Газгорний» совхозида бўлиб, бу соҳада қилинаётган ишлар билан танишиб келдим. Уларда бир неча юз квадрат метр ерда гидропоника усулида ўсимликлар ўстирилиб, яхши натижаларга эришилаётганлигини ўз кўзим билан кўрдим. Кўп нарсаларни ўрганиб қайтдик. Гидропоника учун мослаштирилган иншоотларнинг лойиҳаларини олдик. Тўғри, бу иншоотлар бизнинг шароитига бутунлай мос тушмайди. Лекин бироз ўзгартиришлар киритилса бу иншоотлардан жуда яхши фойдаланиш мумкин.

Бу йил институтимизда дастлабки тажриба бир гектар ерда ўтказилади. Ана шу майдонда иншоот қуришга ҳозирлик кўрилаяпти.

Гидропониканинг маъноси нима? Гидро — сув, поника — иш демакдир.

Очиқ гидропоника иншоотини тасвири қуйидагидан иборат: таги ва атрофлари бетон билан ишланган, улкан яшик шаклида ҳовуз қилинади, деворларининг қалинлиги 10, унинг баландлиги 30—40 сантиметргача бўлади. Ҳовузга 20 сантиметр қалинликда тоза қилиб ювилган майда тош солинади. Сув бир жойдан чиқиб кетиши учун мослаштирилади.

Ана шу тошлар устига кўчат ўтқазилади, сув орқали вақти-вақти билан ўсимлик озиқлантириб турилади.

Шуни айтиш керакки, қуйилган сув бекордан-бекорга оқиб кетавермайди. Трубалар орқали айланиб келиб, бир ерга тўпланади ва яна қайта ишлатилади. Сув вақти-вақти билан текшириб турилади. Агарда унинг составида озуқа моддалари камайиб қолган бўлса, дарҳол унинг ўрнини тўлдириш чоралари кўрилади.

Ходимларимиз парник хўжаликларида полиэтилен пленкаларидан фойдаланиб, сабзавот етиштириш соҳасида ҳам қимматли тажриба тўпламоқдалар. Бу усул яқин келажакда колхоз ва совхозларнинг парникларида кенг қўлланилади.

Гидропоника усулида тупроқсиз сабзавот етиштириш, полиэтилен пленкаларидан фойдаланиб, парникларда сабзавот етиштириш муҳим аҳамиятга эга бўлган ишдир. Бу тадбир йилнинг ҳамма фаслида аҳолини сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаб туриш имкониятини беради.

МЕХАНИЗАЦИЯ—МЎЛ ҲОСИЛ ГАРОВИ

««Қорасув» совхози сабзавотчилик бригадасининг бошлиғи Н. МУҲИТДИНОВ сўзидан.

□ □ □

Колхоз ва совхозларда пахта етиштиришни механизациялаштириш соҳасида йилдан-йилга баракали ишлар қилинаяпти. Машина пахтакор деҳқонларга ҳар соҳада қанот бўлмоқда. Шундай экан, нега сабзавотчиликни ҳам тўла механизациялаштириш мумкин эмас. Қачонгача уруғликни қўлда экиб, қўлда кетмон чопиқ қилиб, ҳосилни қўлда йиғиштириб олиб юрамиз.

Бизнинг бригадамиз аъзолари бу тўғрида 3—4 йилдан буён бош қотирмоқдалар. Тажриба шуни кўрсатдики, сабзавотчиликда ҳам асосий ишларни механизациялаштириш мумкин экан. Бу дала ишлари муддатини бирмунча қисқартириш, бир ердан бир йилда икки марта ҳосил олиш, етиштирилаётган маҳсулотнинг таннархини арзонлаштириш имкониятини бермоқда. Ўтган йили бригадамизда 840 тонна ўрнига 937 тонна сабзавот маҳсулоти олинган экан, буни биз механизациянинг ҳосияти деб биламиз. Бу йил бир ишчининг ўртача ойлик маоши 116 сўмданга тўғри келаётган экан, бу ҳам механизациянинг ҳикматидир.

Негаки, картошка, сабзавотнинг баъзи турларини квадрат-уялаб экиб, узунасига ва кўндалангига парвариш қилиб, ўтнинг ўсишига йўл қўймаймиз, ҳосил мўл, таннархи арзон бўлади.

Картошка етиштиришда механизацияни кенг қўлланишнинг, айниқса, истиқболи порлоқдир. Бу ҳақда ўртоқ Н. С. Хрушчев шу йил 28 февралда Москвада бўлиб ўтган партия, совет, қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгашида қимматли гапларни айтди. У Москва областининг Солнечногорск районидаги машина-синаш станциясининг ўртоқ В. И. Кузнецов бошлиқ картошкачилик звеноси ишини мисол қилиб келтирди.

Ўзимиздаги қилинган ишларни ана шу Кузнецов звеноси ишлари билан солиштириб кўрар эканмиз, ҳали кўпгина камчиликлар бор эканлигини билиб олдик.

Бу йил ишни бутунлай янгичасига ташкил этмоқдамиз. Картошкачилик звеносида бултур 16 киши ишлаган бўлса, бу йил 6 киши ишламоқда. Улар 31 гектар ернинг ҳар гектаридан 170 центнердан, бошқача қилиб айтганда киши бошига 880 центнердан картошка етиштиришга, бир центнер картошканинг таннархини 6 сўмга келтиришга ваъда бердилар.

Картошкани механизация воситасида экиб олдик. Ҳозир ишлов бериш қизғин бораяпти. Трактор билан кўчат атрофлари 10—12 сантиметр чуқурликда культивация қилинади. Шуни айтиш керакки, биз бу йил етиштирилган картошка ҳосилини ҳам конструкторларимиз яратиб берган комбайн билан йиғиб-териб оламиз.

Бригадамизда бу йил ҳаммаси бўлиб 73 гектар ерда деҳқончилик қилинмоқда. Биз 42 гектар ерда сабзавот етиштирамиз. Эрта пишиб етилган сабзавот ҳосили йиғиштириб олингач, ўрнига сабзавот экилади. Шундай қилиб, бир йилда 23 гектар ердан икки марта ҳосил оламиз.

Помидорни уруғидан экиб, ўстириш соҳасидаги тажрибамизни ҳам давом эттириш мақсадида 6 гектар ер ажратганмиз. Ҳар гектардан 25 тоннадан карам, 35—40 тоннадан помидор етиштириш бизнинг шиоримиз.

Бу йил жам бўлиб 1350 тонна маҳсулот етиштиришга аҳд қилган бригадамиз аъзолари шу кунларда фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

ИЛҒОРЛАРДАН ЎРГАНАМИЗ

1-«Оҳангарон» совхози сабзавотчилик бригадасининг бошлиғи ўртоқ М. ЮНУСОВ сўзидан.

□ □ □

Бригадамиз ишчиларининг фикри-ёди дала ишларини намунали ўтказиб, аҳолига мумкин қадар кўп ва сифатли сабзавот етказиб бериш билан банд. Шу мақсадда об-ҳавонинг ноқулай келишига қарамай, экиш, парвариш қилиш ишларини сира бўшаштирмасдан давом эттирмоқдамиз.

Агар ўтган йили 520 тонна ўрнига 570 тонна сабзавот маҳсулоти етиштирган бўлсак, бу йилги марраммиз ундан ҳам катта. Бу йил 50 гектар ерда деҳқончилик қилмоқдамиз. Мақсадимиз 1150 тонна сабзавот олишдир. Ҳар гектар ердан 25 тоннадан помидор ва карам ҳосили етиштирамиз.

Ҳозир ишимизнинг бориши ёмон эмас. Парник хўжалигида помидор кўчатлари сифатли парвариш қилиниб, етарли миқдорда тайёрланган эди. Бу кўчатларни ўз вақтида яхшилаб пекировка қилдик, саралдик. Ерни экишга ўз вақтида тайёрладик. Шу кунларда ана шу кўчатларни далага чиқариб экмоқдамиз.

Карамдан ҳар йилгидан ҳам мўл ва арзон ҳосил етиштириш учун барча чораларни кўрамиз. Ўғит—ерга дармон, ҳосилга барака, буни биз яхши биламиз. Қиш даврида қулай имкониятлардан фойдаланиб, еримизга етарли қилиб маҳаллий ўғит тўплаган эдик. Карамдан мўл ҳосил етиштиришда ўғитнинг фойдаси катта эканлигини ҳисобга олиб, эртаги экилган карамга гўнг билан суперфосфат аралаштириб сепдик. Ҳозир карамларимизнинг ривожи ёмон эмас. Ўзини анча ўнглаб олди. Серҳосил бўлиб ўсмоқда.

Бу ерда сабзавотчиликни механизациялаштириш имкониятлари тўғрисида қимматли маслаҳатлар бўлди. Биз ана шу маслаҳатларга амал қилиб, келажакда сабзавот етиштиришда механизациядан кенг фойдаланиш учун курашамиз. Машъал бригадалар изидан бориб, илғорлар тажрибаси, фан-ютуқларини ўзимизда қўллаб, ҳар йилгидан кўп сабзавот етиштириш чораларини кўрамиз.

Суратда: кенгаш қатнашчиларидан бир группаси: (чапда ўнгга) Калинин бошқармасидаги Карл Маркс номли колхоз сабзавотчилик бригадаси бошлиқлари К. Мўминов ва Д. Ҳайдаров, Охунбобоев номли колхоз комплекс механизациялашган чорвачилик бригадаси бошлиғи М. Юнусова, «Коммунизм» колхози сабзавотчилик бригадаси бошлиғи М. Норматов, «Октябрь» колхози бригадири Б. Ибодова, Навоий номли колхоз бригадири Ф. Худойбердиева ўртоқлар ўзаро суҳбатлашмоқдалар. М. Нуриддинов фотолари.

ТАСС АХБОРОТИ

СОВЕТ ИТТИФОҚИДА МАНЕВР ҚИЛУВЧИ КОСМИК АППАРАТ «ПОЛЁТ-2» УЧИРИЛГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА

Космик фазони ўзлаштириш программасига мувофиқ 1964 йил 12 апрелда Совет Иттифоқида бошқариладиган маневр қилувчи аппарат «Полёт-2» учирилди. Навбатдаги космик аппарат «Полёт-2» учиб бораётганида йўлини ҳамма томонга қараб буриш мумкин бўлган космик аппаратларни янада такомиллаштириш ҳамда космосдаги объектларни бир-бирига яқинлаштириш ва учратиш вазифасини ҳал қилиш билан боғлиқ бўлган масалаларни аниқлаш мақсадида учирилди.

Космосда маневрлар қилмоқ ва учишни стабиллаштирмоқ учун «Полёт-2» космик аппаратига махсус бошқарув аппаратлари ва ҳаракатлантирувчи установкалар системаси ўрнатилган.

Космик аппаратга илмий аппаратлар, радио-телеметрик система ва 19,895 мегагерц частотада ишлайдиган передатчик жойлаштирилган.

«Полёт-2» космик аппарати учирувчи ракетадан ажралиб чиқиб, баллистик учишга ўтганидан кейин у ҳаракатлантирувчи махсус установка ёрдамида белгилаб қўйилган орбитага чиқарилди ва тайинлаб қўйилган программага мувофиқ турли томонларга кўп марталаб учириб кўрилди. Экватор районида қилинган маневрлардан бири бажарилганлиги натижасида космик аппарат орбита юзасига оғиш бурчагини анча ўзгартирди.

Маневр қилиш программасининг ҳаммаси бажарилганидан кейин «Полёт-2» космик аппарати охирги орбитасининг параметрлари қуйидагича:

— экватор юзасига оғиш бурчаги 58,06 градус;

— апогейдаги (Ер сатҳидан энг узоқ нуқтадаги) баландлиги 500 километр ва перегейдаги (Ер сатҳига энг яқин нуқтадаги) баландлиги 310 километр;

— космик аппаратнинг шу орбитада Ер атрофини айланиб чиқишнинг дастлабки даври 92,4 минут.

Космик аппарат учиб бораётганида белгиланган программага мувофиқ унинг йўли кўп марталаб буриб кўрилди ва ориентацияси ўзгартирилди. Космик аппаратнинг узлуксиз стабилизациясини таъминламоқ ва маневрлар ўтказмоқ учун стабилизациялаштирувчи ва маневр қилувчи ракета двигателлари кўп марталаб ишлатиб кўрилди.

Космик аппаратда ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди.

Радио-телеметрик аппаратлар космик фазони тадқиқ қилишга доир зарур илмий ахборотни Ерга юбориб турибди.

Совет Иттифоқи территориясидаги ер юзида ўрнатилган команда-ўлчаш пунктлари «Полёт-2» космик аппаратини кузатиб ва телеметрик маълумотларни қабул қилиб турибди.

Совет Иттифоқида «Полёт-2» космик аппарати учирилганлиги натижасида маневр қилувчи космик аппаратларни такомиллаштириш ва космик фазони ўзлаштириш йўлида яна бир муҳим қадам қўйилди.

ЖАҲОНДА БИРИНЧИ МАРТА

ТОШКЕНТДА КОСМОНАВТИКА КУНИНИНГ БАЙРАМ ҚИЛИНИШИ

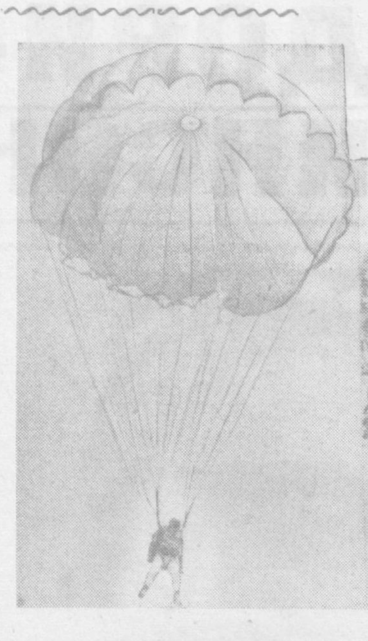

— Бундай мусобақа фақат Иттифоқимизда эмас, балки жаҳонда биринчи марта стадионда ўтказиляпти, — деди радиорепортер СССР спорт мастери В. Брягин. Ҳа, парашютчи ва учувчи, авиомоделчиларнинг ҳар қандай масштабдаги мусобақалари аэродромларда ва ялангликларда ўтказилиб келинарди. Космонавтлар кунига бағишланган Совет Иттифоқи парашютчилар терма командаси биринчи марта Тошкент стадионида маҳоратларини намойиш қилдилар.

Катта байрамни МИ—4 вертолёти бошлаб берди. Ям-яшил футбол майдонига қўнган вертолёт ичидан қўлларига лола ушлаб олган бир группа қизлар тушиб марказий трибуна томон йўл оладилар.

Стадион тепасидан учиб ўтаётган АН-2 самолётидан қора нуқта ажралди. СССР нинг абсолют чемпиони саранcклик спорт мастери Олег Казаков аста-секин белгиланган нуқтага қараб туша бошлади. Секундига 6 метр тезлик билан пастга тушган парашютчи белгиланган нуқтага тушиб олқишларга сазовор бўлди. Аъло натижа!

Шундан сўнг бирин-кетин жаҳон ва мамлакат рекордчилари ва чемпионлари, москвалик Ирина Соловьева, Татьяна Шнитова, Владимир Фадеев, омсклик Валентина Селиверстова ва бошқалар сакрай бошлайди. Жаҳон ва СССР чемпиони киевлик спорт мастери Евгений Ткаченко ҳам белгиланган нуқтага тушди.

Ҳамшаҳаримиз Владимир Крестьянников 1500 метр баландликдан 20 секунд давомида парашютни очмай атиги 25 сантиметр нарига тушди. Агар белгиланган нуқтага аниқ тушишда икки метргача бўлган натижа жаҳон аҳамиятига эга бўлишини тасаввур қилсангиз тошкентлик парашютчининг бу натижаси қанчалик юксак эканлигига ишонч ҳосил қиласиз.

Парашютчиларнинг бундай сакрашларини кинооператорларимиз фақат ердан ва самолёт бортидан туриб суратга ола оладилар. Улар самолётдан ажралган парашютчининг то ерга тушгунча бўлган ҳаводаги ҳаракатини яқиндан туриб кинолентасига ололмайдилар. Бунинг учун оператор парашютдан сакрай билиши лозим. Тошкентда ўтказилган бу ажойиб байрамни яқин кунларда экранда кўрасиз. Ана ўшанда буларни Ўзбекистон, Ўрта Осиё ва жаҳон рекордчиси тошкентлик Абдулла Фасхуддинов суратга олганини эшитсангиз сира ишонгингиз келмайди. Ахир, Абдулла парашютчилар билан куч синашган эди-ку, деб ҳайрон бўласиз. Ҳа, тошкентлик парашютчи айни бир вақтнинг ўзида операторлик вазифасини ҳам бажарди.

2.200 метр баландликда Владимир Прокофьев ва Альберт Бикмурзинлар бирин-кетин сакраб 30 секунд давомида ҳавода турли акробатик машқлар бажаргач, бир-бирлари билан қўл ушлашиб «саломлашадилар» ва «хайрлашадилар». Сўнгра эса парашютни очадилар. Флора Соладзе, Татьяна Шнитова, Эмма Дягилецлар самолёт бортидан биргаликда сакрайдилар. Ердан қараган ҳар бир киши бир спортчи сакраяпти, деган хулосага келади. Бироқ орадан ярим минут ўтгач, ҳавода уч нуқта пайдо бўлади.

ЯК-18Б самолётида тошкентлик учувчи спорт мастери Анатолий Ольховский турли машқлар бажарди. У ҳавода муаллақ ошди, тўнтарилиб стадион узра учиб ўтди.

СССР терма командасининг старший тренери, хизмат кўрсатган спорт мастери П. Сторчиенко биз билан суҳбатда бундай деди:

— Тошкентдаги космонавтлар кунига бағишланган бу кўргазмали сакрашлар терма командамиз учун июнь ойида Москвада бўладиган халқаро мусобақалар олдидан жиддий синов бўлди. Август ойида эса Германия Федератив Республикасида ўтказиладиган жаҳон чемпионатида қ а т н а ш а м и з. Ниятимиз ғолибликни қўлдан бермаслик.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

Суратларда: (чапдан): Спорт мастери А. Тожиматов (Узбекистон) бир неча минутдан кейин стадионнинг қоқ ўртасига тушади. (Уртада) Спортчи қизлар марказий трибуна томон бормоқдалар. (Унгдаги суратда) А. Тожиматов машқдан кейин.

М. Нуриддинов фотоси.

ТАНҚИД ВА ТАҚРИЗ

ҚАЛБ ҚЎШИҒИ

«Ошиқ кўнгил билан...» китобига кўзингиз тушгандир балки? Ўзининг «Яхши ният», «Янги ойнинг ўроғи» каби шеърий тўпламлари билан юксак дидли шеърхонларни мамнун этаолган шоир Зоҳиджон Обидов янги мажмуасини ана шундай ном билан атайди. Чиндан ҳам агар сиз тўпламга киритилган шеърларга назар ташлаган бўлсангиз, бу шеърлар ошиқ кўнгилнинг завқи садоси ва жозибали таронаси эканлигига шубҳа қилмайсиз. Ҳа, шоир уларда ҳаётнинг куйчи ошиғи сифатида намоён бўлади.

Тўплам уч қисмдан иборат бўлиб, «Қуёш бўсағасида» деб номланган биринчи қисмига кирган шеърлар ўз тематик қурилиши ва мазмун йўналиши билан бошқа қисм «Кел кўтарай кафтимда»-дан ажралиб туради. Биринчи қисмга киритилган шеърларида автор кўпроқ ўз эътиборини гражданлик лирикасини куйлашга қаратса, иккинчи қисмга жамланган асарларида у ёшлик, навқиронлик туйғулари, илк муҳаббат ва унинг нозик қалблар торини, ваъда ва висол, ҳижрон ва садоқат тўлқинларини куйлайди. Бу шеърлар ғоявий бақувватлиги, эстетик таъсирчанлиги билан китобхон қалбига йўл топади. Шоир ҳаёт воқеа-ҳодисаларига ўткир кўз, теран мулоҳаза билан ёндошади.

Тўпламда жозибали бўёқлар билан яратилган шеърлар талайгина. Аммо уларнинг ҳар бирида талқин этилган мавзу ва ғоя янгича оҳанг, янгича жаранг билан ўқувчи қалбида акс садо беради.

«Ошиқ кўнгил билан...» тўпламида муҳаббат лирикаси алоҳида ўрин тутади. Гарчи ёр, висол, ҳижрон ва соғиниш тўғрисида оламжаҳон шеърлар, достонлар ёзилган бўлса ҳам Зоҳиджон Обидов торида бу мавзу янгича жило билан кўнгилларни қувонтиради. Шоир уларда ўз ўқувчиларини вафодорликка, садоқатга ундайди:

Икки юрак бўлса чин боғбон,
Авж олар ишқ мисли бир бўстон.
У хазонсиз яшнар тобора,
Садоқатни ким этса посбон.

Шоир муҳаббатни ғоят юксакликка кўтаради. Унинг қадрига етмай, ғурурга берилган, бир чимдим чиройига бино қўйиб, ўзидан кетувчи баъзи бир енгилтак «гўзаллар»ни танқид остига олади.

Тўпламда шоирнинг «Қора денгиз илҳомлари» туркумидан ҳам намуналар берилган. Улар Зоҳиджон Обидовдаги янги томон — ҳозиржавоблилик фазилатини кўрсатади. Бу ўринда, хусусан, унинг «Қора денгиз соҳилларида», «Кўзёш фонтани», «Боқчасарой», «Абадий олов» шеърлари бирмунча характерлидир.

Зоҳиджон Обидов улуғ Ватан урушининг иштирокчиси. Шунинг учун ҳам бу мавзу унинг учун алоҳида аҳамиятлидир. Шоир «Абадий олов» шеърида олға сурилган ғояни бошқаларида янада ривожлантириб, совет жанчиларининг кўрсатган қаҳрамонликларини улуғлашда давом этади. Реал воқеаларнинг гўзал тасвирини яратади. Типик картиналар чизади. Бу нарса айниқса унинг балладаларида аниқ кўзга ташланади. Шоир тилининг образларга бойлиги ҳам худди шу ерда аниқроқ кўринади. У фикрнинг бир ёки икки ибора, бир ёки икки мисра билан тугалланган шаклини, табиат манзараларини қабариқ тасвирини, одамлар, нарса ва буюмлар қиёфасини чизиб бера олади. Бу албатта ўз ижодига доимо талабчанлик билан қаровчи шоиримиз маҳоратининг камолатидан далолатдир.

Аммо шоир эътибори учун бир нарсани айтиб қўйишимиз керак: эришилган муваффақият сўнгги марра бўлмаслиги, бадиий маҳоратни эгаллаш йўлида яна қунт билан ишлашни давом эттириши, асарларининг ғоявий-бадиий савиясини бундан ҳам юқорироқ кўтаришга интилиши лозим. Ошиқ кўнгил билан ёзилган асарларда заррача ҳам ғубор бўлмаслиги, шоирнинг ўзи таъриф этган мангулик оловидай доимо ёниб, шеърият мухлислари қалбига шуъла сочиб туриши керак. Тўпламдаги баъзи нуқсонлар бу сўзни таъкидлаб қўйишга ундайди. Бундай нуқсонлардан бири, хусусан тўпламга киритилган шеърларнинг тематик торлигида сезилиб қолади. Агар биз шеърларни шу жиҳатдан бирини иккинчисига таққослаб қарасак, улар орасидаги яқинлик шу қадар аниқ кўзга ташланиб қоладики, бу албатта маълум даражада шоирнинг чекланиб қолаётганлигидан далолат бериб қўяди. Масалан, ёшлик ёки умр темасига бағишланган («Шоирнинг ҳадди», «Иккинчи умр», «Ёшлик қайтмас», «Тингла ёшлик») ёки муҳаббат ва вафо темасини акс эттирувчи «Илк муҳаббат», «Энди ношуд эмасман», «Бағрингга бос», «Элидан йироқда», «Қора тунда» ва шу каби шеърларига назар ташласангиз бунга шубҳа қилмайсиз. Тўғри, шоир бу шеърларнинг ҳар бирида ёшлик ёки умр, муҳаббат ёки вафо темасининг ўзига хос йўсинда янгича қирраларини тараннум этмоқчи бўлади. Аммо бу тараннум этиш руҳи бир-бирига шу қадар яқин, шу қадар оҳангдош бўлиб қоладики, уларни алоҳида шеър дейишдан кўра бири иккинчисининг такрори ёки бошқа бир варианти дейиш тўғрироқ бўлиб қолади.

Бунинг сабаби шундаки, автор кўпинча бир тарздаги усулни кўпроқ қўлланади, бир хил вазнда (9 ёки 11 ҳижода) ёзади. Бунинг устига яна «бўёқ», «байроқ», «ўроқ», «қишлоқда», «йироқда», «чоғи», «тупроғи», «сўроқ», «ўчоқ» каби ёки «қачон», «инсон», «чунон», «жонон», «ҳамон», «қон», «нуқсон», «гумон» каби охирги бўғини «оқ» ёки «он» билан тугалланувчи қофияларнинг ҳар саҳифада ва ҳатто бир кичик шеърда бир неча марта учрайберишини қўшсак, шоирнинг услубда, маълум чизиқ доирасини ёриб чизиб кетолмаётгани ўз-ўзидан аён бўлиб қолади. Биз Зоҳиджонни «бу доира» ни ёриб чиқиб кетишига ва шеъриятда олға бардам қадам ташлашига ишонамиз.

Ф. НАСРИДДИНОВ.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ХАЛҚАРО КОММУНИСТИК ҲАРАКАТ БИРЛИГИ УЧУН

САНТЬЯГО. Чили Коммунистик партияси тамомила жаҳон коммунистик ҳаракати позициясида турибди, деб ёзади партия органи «Сигло» газетаси ўзининг бош мақоласида. Газета «Коммунистик йўлни амалда инкор қилаётган» ва қардош партияларнинг бирлигига қарши чиқаётган Хитой Коммунистик партияси раҳбарларини танқид қилади. Хитой раҳбарлари, деб ёзади «Сигло» газетаси, коммунистик партияларга ифлос туҳматлар қилаётган ҳамда коммунистларга ва барча антиимпериалистик кучларга қарши қўпорувчилик ишлари олиб бораётган фракциячи ва бузғунчиларни ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқда.

Хитой Коммунистик партиясининг раҳбарлари, деб ёзади сўнгра газета, тинчлик учун курашга қарши чиқиб, ёппасига қуролсизланиш идеяларини обрўсизлантириб, урушни социализмга ўтишнинг бирдан-бир усули деб тарғиб қилиб, ғарбий герман милитаристларининг ва бошқа уруш тарафдорларининг позицияларини ботқоғига ботиб қолмоқдалар.

Газета жаҳон коммунистик ҳаракати бирлигини сақлаш ва мустаҳкамлаш ишида КПССнинг катта ролини уқтириб кўрсатади.

ПРАГА. КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг ҳужжатлари марксчи-ленинчи партияларга ва бутун халқаро коммунистик ҳаракатга уларнинг марксизм-ленинизм таълимотининг поклиги учун, ўз сафларининг бирлиги ва жипслиги учун олиб бораётган қатъий курашларида бебаҳо ёрдам кўрсатмоқда, деб таъкидлайди Словакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг органи «Правда» газетаси.

Хитой раҳбарларининг Совет Иттифоқига ва совет халқига, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига ва унинг раҳбарларига қилаётган туҳматлари бутун партиямизни ва кенг жамоатчиликни ғазаблантирмоқда, деб ёзади газета. Хитой догматиклари ҳақиқатни бузиб кўрсатаётганликларини практика ва турмушнинг ўзи фош қилмоқда.

Хитой раҳбарларининг уруш ва тинчлик масалаларидаги авантюризми чехословак халқини айниқса ғазаблантирди, деб таъкидлайди «Правда». Биз тинч-тотув яшаш сиёсатининг тўғрилигига ва ҳаётий зарурлигига аминмиз ҳамда 1957 ва 1960 йиллардаги Москва кенгашларининг социал тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшашидан иборат ленинча принцип социалистик мамлакатлар ташқи сиёсатининг негизидир, деган хулосасига тамомила қўшиламиз.

Хитой раҳбарларининг антигуманизми, деб давом қилади газета, марксизм-ленинизмнинг моҳиятига, халқаро коммунистик ҳаракат моҳиятига, пролетар интернационализми принципларига зиддир.

Биз жаҳондаги кучлар нисбатига реал баҳо беришга асосланиб иш кўрамиз ва социализмнинг бутун дунёда ғалаба қозониши учун урушнинг кераги йўқлигига, социализмнинг социалистик мамлакатлар намунаси кучи билан, ўз идеяларининг буюк жазб кучи билан ғалаба қозонишига аминмиз, деб таъкидлайди «Правда» газетаси. (ТАСС).

БРАЗИЛИЯДА ҚУВҒИН

ПАРИЖ, 11 апрель. (ТАСС). Бразилиянинг машҳур олими, «Очлик географияси» китобининг автори, очликка қарши кураш жаҳон уюшмасининг президенти Жозуэ де Кастро сиёсий ҳуқуқлардан маҳрум қилинди, деб Рио-де-Жанейродан хабар беради Франс Пресс агентлигининг мухбири.

Тўнтариш ташкилотчилари бўлган ҳарбий бошлиқлар томонидан ишлаб чиқилган «конституцион акт» асосида ҳозиргача 58 киши сиёсий ҳуқуқдан маҳрум қилинди. Булар орасида — мамлакат шарқи-шимолий районларининг ривожланиш бошқармаси директори экономист Селсо Фуртадо, Бразилия ишчи партияси органи — «Ултима ора» газетасининг собиқ директори журналист Самуэл Вайнер, машҳур касаба союз арбоби Роберто Морена ва бошқалар бор.

Ҳарбий бошлиқлар, деб давом қилади мухбир, «конституцион акт» асосида парламент депутатларидан 40 кишининг мандати бекор қилинганлигини эълон қилдилар. Ҳамма партиялардан сўл группаларнинг вакиллари кирган «парламент миллий фронти» аъзоларининг ҳаммаси амалда шулар жумласидандир. Мандатлари бекор қилинган парламент депутатлари орасида — собиқ меҳнат министри Алмино Алфонсо, собиқ президент Гулартнинг қайниси Леонел Бризола, христиан-демократик партиясининг аъзоси собиқ маориф министри Пауло де Тарсо бор. Мухбирнинг ёзишича, парламент аъзоси, христиан уюшмаларининг раҳбари Франсиско Жулиао яшириниб ётибди, унинг ҳам парламент мандати бекор қилинган.

ҚАСТЕЛО БРАНКО — БРАЗИЛИЯ ПРЕЗИДЕНТИ

ПАРИЖ, 12 апрель. (ТАСС). Кеча Бразилия Миллий конгрессининг мажлисида армия бош штабининг собиқ бошлиғи генерал Умберто Кастело Бранко Бразилиянинг президенти қилиб сайланди, деб Рио-де-Жанейродан хабар қилди Франс Пресс агентлигининг мухбири.

ЖУРНАЛИСТЛАР НОРОЗИЛИК БИЛДИРМОҚДАЛАР

ПРАГА, 11 апрель. (ТАСС). Халқаро журналистлар ташкилоти, деб хабар беради ЧТК агентлиги, Бразилия ва чет эл журналистларининг узлуксиз таъқиб этилаётганлигига, ЧТК мухбирининг қамоққа олинганлигига, журналистлар ташкилотларининг маҳкамаларига бостириб кирилаётганлигига қарши, ҳарбий цензура авж олдирилаётганлигига қарши ва Бразилия реакциясининг бошқа бебошликларига қарши норозилик хатини эълон қилди.

Халқаро журналистлар ташкилоти 90 минг журналист номидан матбуот эркинлигининг бузилишига қарши норозилик билдиради, қамоққа олинган журналистларнинг озод қилинишини ва Бразилиядаги воқеалар тўғрисида ҳаққоний хабарлар тарқатиш учун қулай шарт-шароит яратиб берилишини талаб қилади.

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ РОЛИГА ЮКСАК БАҲО БЕРИЛДИ

ҚОҲИРА, 11 апрель. (ТАСС). Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги доимий секретариатининг ишида қатнашиш учун Қоҳирага келган Жазоир Миллат мажлисининг депутати Муҳаммад Язид ТАСС мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди: Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти кенгашининг яқинда Жазоирда бўлиб ўтган 6-сессиясининг раиси сифатида мен Совет Иттифоқи ана шу сессиянинг муваффақиятли ўтишига анча катта ёрдам берди, деб ҳисоблайман. Озодлик учун ва ўз мамлакатларини ривожлантириш учун курашаётган Осиё ҳамда Африка халқлари, деди у, Совет Иттифоқининг мададига муҳтождирлар, чунки СССР катта тажрибага ва жуда кўп моддий ресурсларга эгадир.

Язид сўзини давом эттириб бундай деди: Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик Осиё ва Африкадаги ёш давлатларга қандай самарали таъсир кўрсатаётганлигини Жазоир мисолидан кўриб билиш мумкин. Жазоир Совет Иттифоқидан бебаҳо иқтисодий ва молиявий ёрдам олмоқда. Совет Иттифоқи Жазоирга ўзининг кўп мутахассисларини юборди. Совет Иттифоқи бизнинг мустақиллигимизни ва социалистик жамиятимизни империалистларнинг ва мустамлакачиларнинг ҳамласидан ҳимоя қилмоқ учун миллий армияни вужудга келтиришда бизга ёрдам бермоқда.

Муҳаммад Язид Совет Иттифоқи империализмга қарши курашда жуда муҳим роль ўйнаётганлигини таъкидлади. Жазоир буни, деди у, ўз тажрибасидан яхши билади. Совет Иттифоқи миллий озодлик уруши йилларида бизни сиёсий, маънавий ва моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлади. Барча социалистик мамлакатлар каби Совет Иттифоқи ҳам Африка ва Осиёда мустамлакачиликка қарши олиб борилаётган курашга, бутун дунёда тинчлик учун курашга муҳим ҳисса қўшмоқда.

Муҳаммад Язид ядро қуроли синовларини қисман тақиқлаш тўғрисида Москвада имзоланган шартномага юксак баҳо берди. Совет Иттифоқи, деди у, бу ишнинг ташаббускори бўлди.

Муҳаммад Язид Африка — Осиё бирдамлиги ҳаракатини мустаҳкамлаш ва янада ривожлантириш тўғрисида гапириб, қуйидагиларни айтди: Осиё ва Африка халқларининг курашини бошқа қитъалардаги халқларнинг курашидан ажратиш мумкин эмас. Европа, Шимолий ва Жанубий Американинг тинчлик учун, империализмга, мустамлакачиликка ва янги мустамлакачиликка қарши курашаётган халқлари бизнинг табиий иттифоқчиларимиздир. Биз ўз ҳаракатларимизни улар билан мувофиқлаштириб олиб боришимиз, ўз муносабатларимизни мустаҳкамлашимиз лозим.

АҲОЛИГА НАМУНАЛИ ХИЗМАТ ҚИЛАЙЛИК

Область матлубот жамиятининг ходимлари қишлоқ меҳнаткашларига маданий савдо ва маиший хизмат кўрсатишда бир мунча ишлар қилдилар. Ўтган йилнинг ўзида товар обороти 1962 йилга нисбатан 5,2 процент ошди, ёки қишлоқ аҳолисига 9 миллион 416 минг сўмлик кўп саноат моллари етказиб берилди. Шунингдек, умумий овқатланиш тармоқларининг обороти ҳам 1 миллион 713 минг сўмга кўпайди.

Область районларида аҳолига маданий савдо хизмати кўрсатишни янада яхшилаш нияти билан прогрессив формалар асосида ишлайдиган магазинлар, бўлимлар сони кўпайтирилди.

Область матлубот жамияти ходимларининг яқинда бўлиб ўтган йиғилишида булар қайд қилиниши билан бирга ,галдаги вазифалар муҳокама қилинди. Докладчи ҳам, музокарада қатнашган ўртоқлар ҳам қилинаётган ишлар аҳолининг ўсиб бораётган талабига ҳали етарли жавоб бермаётганлиги, айниқса кадрлар танлашда йўл қўйилаётган катта камчиликлар ҳақида гапиришди.

Дарҳақиқат, савдо тармоқларида ҳали ҳам меҳнаткашларнинг талаби ҳисобга олинмайди. Айниқса Оққўрғон, Янгийўл, Бекобод матлубот жамиятларининг раҳбарлари (раислари Муродов, Очилов, Ўринбоев ўртоқлар) аҳоли талабини ўрганишмайди, уларнинг эҳтиёжини тўғри ҳисобга олишмайди. Шу сабабли ҳам харидорлар қишлоқ магазинларидан истаган нарсаларини топа олмайдилар.

— Коллективимиз, — дейди ўз сўзида Бекобод район 2-«Далварзин» совхозидаги нонвойхона мудири ўртоқ Воҳидов, — ўтган хўжалик йилида тежаб сарфлаш ҳисобига ҳар бир тонна ундан 3 сўм, бир йил мобайнида эса давлатга 32 минг сўм фойда келтирди. 1964 йилнинг биринчи кварталида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан қишлоқ аҳолисига 80 тонна кўпроқ нон етказиб бердик.

Музокарада қатнашган, Оққўрғон матлубот жамиятининг раиси ўртоқ Муродов нутқидан йиғилиш қатнашчилари қаноатланишмади. Кадрлар танлашда катта хатоликларга йўл қўяётган бу матлубот жамияти раҳбарлари адресига ҳаққоний танқидлар бўлди.

Йиғилишда Юқори Чирчиқ матлубот жамиятининг раиси Қозоқбоев, Пискент посёлкасидаги район универмаги мудири М. Абдураҳмонова, область прокурори Смирнов ўртоқлар ҳам сўзга чиқиб, савдо тармоқларини баъзи эгриқўл шахслардан тозалаш, кадрларни танлай билиш, эски типдаги қишлоқ магазинларини қайта қуриш зарурлиги ҳақида гапиришди.

Йиғилишда қишлоқ меҳнаткашларига 1964 йилда маданий савдо ва маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилаш юзасидан қарор қабул қилинди.

128 ЁШЛИК СЕЛЕКЦИОНЕР

Тожикистонда яшовчи энг кекса киши Саидолид Саидмирзоев 128 ёшга тўлди. У Помирда, «Ватан» колхозида яшайди. Саидмирзоев дурадгорлик ва темирчилик касби билан Помирда кўпчиликка маълум. Лекин у халқ селекционери сифатида кўпроқ шуҳрат қозонган. Бу колхозчи узоқ вақт саралаш йўли билан оғир тоғ шароитларида совуққа чидамли, тезпишар ва қурғоқчиликка бардош берадиган баҳори буғдойнинг «Бобило» навини топди. Бундай буғдой ҳозир Тожикистоннинг кўпгина районларида экилмоқда. 128 ёшда бўлишига қарамай, Саидолид Саидмирзоев ҳали бардам, хотираси яхши. Унинг уч ўғил ва тўрт қизи бор. Катта ўғли 76 ёшда. Халқ селекционерининг оиласида ҳаммаси бўлиб 77 киши бор. Улардан 55 таси колхозда ишлайди. (АПН).

ФОЙДАЛИ УЧРАШУВ

«Ташавтомаш» заводига бошқа корхоналарнинг вакиллари тажриба алмашгани тез-тез келиб туришади. Охирги марта ташавтоматчилар меҳмони — «Чирчикхиммаш» заводи вакиллари бўлишди. Завод партия ташкилоти секретарининг ўринбосари ўртоқ Сухов чирчиқлик ҳамкасбларига ўз корхонасида чиқарилаётган «Машинастроитель», «Комсомолец» ва «Крокодил» газеталари редколлегиясининг иш тажрибаси тўғрисида гапириб берди.

Чирчиқликлар «Ташавтомаш» заводининг цехларида бўлиб, деворий газеталар, жанговар варақалар ва кўргазмали агитация билан яқиндан танишдилар.

К. ВЕРИНА.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

14 АПРЕЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 **Звездочка** телевизион журнали. 18.40 — **Ильич ватанида** (ҳужжатли фильм), 19.05 — **Телевизион янгиликлар**, 19.25 — **В. И. Ленин ҳақида киноҳужжатлар**. 19.45 — **Реклама ва эълонлар**, 19.50 — **Қон қариндош** (киноповесть)

21.20 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 21.25 — **Ёшлар ижоди. Х. Салоҳ Наъматак** (инсценировкалаштирилган баллада), 21.55 — **Телевизион янгиликлар**, 22.15 — **Агрохимия билимлари мактаби**, 22.30 — **Концерт** (далада ишловчилар учун).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 20.50 — **Куба, сенга** (телевизион фильм).

Рус тилида: 21.10 — **Ёш талантлар** (телевизион очерк), 21.20 — **Дўст кўзи билан** (ҳужжатли фильм), 21.40 — **Қайтмас баҳор** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 14/IV да **Трубадур**, 15/IV да **Чио-Чио-Сан.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/IV да **Биринчи муҳаббат.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/IV да **Нурхон.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 15/IV да **Семён Рубанов** қўл остида **«Иллюзион аттракцион».**

КИНО

Сукунат (1 ва 2-серия) — «ВАТАН» (эрталаб соат 11 ярим, кундуз 3-10 ва кеч 6.50 минутда). НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Бир кўчали шаҳар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Цирк саҳнасига йўл (ўзбек тилида) — «ВАТАН» (эрталаб соат 10 ва кеч 10.20 минутда).

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

14, 15 апрелда

УЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИ ВА УЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ ОРКЕСТРИНИНГ

КОНЦЕРТЛАРИ

Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Меҳри Абдуллаева, Дилором Шерова, Аюб Қодиров**, солистлардан **Тоштемир Шарипов, Манзура Мўминова, Холисхон Қодирова, Фахриддин Дўстмуҳамедов** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

ИНДЕКС 64695.
Нашр. № 1733.
Р. 06157